

Jan Guillou

ARN

Vägen till Jerusalem

Lättläst

Vad har Gud för planer för Arn Magnusson?
Arn växer upp hos munkar i ett kloster,
där studerar han Bibeln och latin.
Men han lär sig också att hantera svärd och båge.
Ska Arn stanna hos munkarna, återvända till
sin fars gård eller bli en Guds krigare?

När Arn är 16 år lämnar han klostret
och rider ut i världen. Vid hans sida
hänger det heliga svärdet. Ett år senare
döms han till tjugo års botgöring
för sin kärlek till den vackra Cecilia.
Arn ska bli tempelriddare i det Heliga Landet.

Vägen till Jerusalem är en romantisk äventyrsroman,
och en storartad historisk skildring från 1100-talet
– den tid då landet Sverige höll på att växa fram.

Johan Werkmäster har återberättat Jan Guillous
roman till lättläst.

LL-förlaget

ARN
VÄGEN TILL JERUSALEM

Centrum för lättläst är:
LL-förlaget – lättlästa böcker
8 SIDOR – den lättlästa nyhetstidningen
Lättläst-tjänsten – bearbetningar och kurser
Läsombud - inspirerar till högläsning
Mer information om oss finns på www.lattlast.se

LL-förlaget
Box 9145
102 65 Stockholm
08-640 70 90
www.ll-forlaget.se

© 2008 Johan Werkmäster och LL-förlaget
Omslagsbild © Nils-Petter Ekwall
Satt med Janson och Herculanum
Papper 100 g Munken premium Cream
Tryckeri Mediaprint Uddevalla AB 2008
ISBN 978 91 7053 192 7

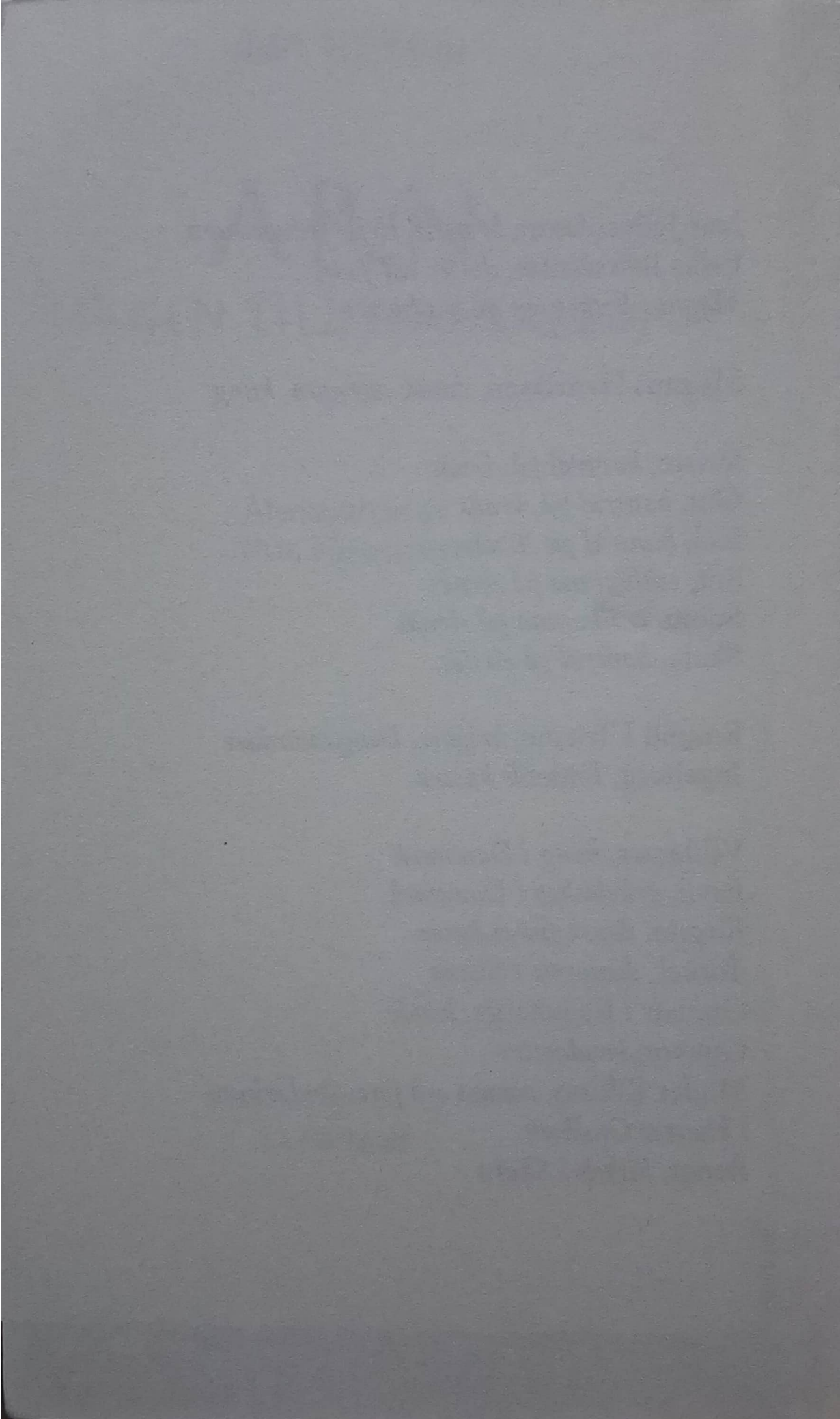
Joar Jedvardsson, *bror till Erik Jedvardsson*
Erika Joarsdotter, *dotter till Joar,*
Magnus Folkessons andra hustru

Magnus Henriksen, *dansk storman, kung*

Svarte, *hanträl på Arnäs*
Gur, *hanträl på Arnäs*
Kol, *hanträl på Arnäs*
Sot, *trälkvinna på Arnäs*
Suom, *trälkvinna på Arnäs*
Skule, *hanträl på Arnäs*

Emund Ulvbane, *krigare, kungamördare*
Ingeborg, *Emunds hustru*

Valdemar, *kung i Danmark*
Eskil, *ärkebiskop i Danmark*
Birgite, *dansk fiskardotter*
Torkel, *domprost i Skara*
Gunnar i Redeberga, *bonde*
Gunvor, *bonddotter*
Moder Rikissa, *nunna och föreståndarinna*
i klostret Gudhem
Bengt, *biskop i Skara*

Jan Guillou

ARN

VÄGEN TILL JERUSALEM

Återberättad av
Johan Werkmäster

LL-förlaget

PERSONER I BERÄTTELSEN:

Arn Magnusson

Magnus Folkesson, *Arns far*

Sigrid, *Arns mor*

Eskil Magnusson, *Arns storebror*

Birger Brosa, *Magnus Folkessons bror*

Fader Henri, *munk*

Broder Guilbert, *munk*

Broder Lucien, *munk*

Broder Erlend, *munk*

Broder Guy, *munk*

Fader Stéphan, *munk, senare ärkebiskop*

Algot Pålsson, *änkeman på gården Husaby*

Katarina Algotsdotter, *Algot Pålssons dotter*

Cecilia Algotsdotter, *Algot Pålssons dotter*

Tord Geirsson, *krigare i tjänst hos Algot Pålsson*

Sverker, *kung*

Karl Sverkersson, *kung, son till Sverker*

Erik Jedvardsson, *Erik den helige, kung*

Kristina, *drottning, Erik Jedvardssons hustru*

Knut Eriksson, *son till Erik Jedvardsson,
senare kung*

UPPENBARELSEN

Det var en dag i mitten av april år 1150.
Aldrig tidigare hade så många människor
samlats i staden Skara i Västra Götaland.
Denna dag skulle den nya domkyrkan invigas.

Gudstjänsten och de högtidliga ceremonierna
hade redan pågått i över en timme.
Kyrkan var fylld av människor, himmelsk musik
och rökelse som spred väldoft.

Fru Sigrid hade inte alls haft lust
att göra den besvärliga resan till Skara
för att vara med om invigningen av domkyrkan.
Hon var gravid. Om ett par månader
skulle Sigrid föda sitt andra barn,
tre år tidigare hade sonen Eskil fötts.
Det hade varit en svår och smärtsam förlossning.
Hon kände oro och rädsla
inför den kommande födelsen, det var ganska
vanligt att kvinnor dog när de födde barn.
Hon hade helst velat vara hemma och vila.

Men nu stod fru Sigrid på det hårda golvet
i den nya kyrkan.

Hon kände tyngden av den stora magen.
När biskopen gav tecken
skulle alla gå ner på knä för att be.
Sedan måste de ställa sig upp igen.
Eftersom Sigrid var gravid var det en plåga
att hela tiden behöva böja sig och resa sig.

Några meter framför Sigrid stod kung Sverker.
Han var en gammal man
och det märktes att även han plågades
av att behöva stå upp och falla på knä.
Det var för kungens skull och inte för Guds
som Sigrid befann sig i kyrkan.
Hon tillhörde en välkänd och mäktig släkt
och hon visste att det var viktigt
att hålla sig väl med kungen.
Sigrid och hennes make Magnus
hade varit överens om att de måste vara på plats
när kung Sverker invigde den nya kyrkan.
Att utebli kunde skapa missförstånd,
till och med fiendskap med Sverker.

Efter ytterligare en timme kände Sigrid sig
alldeles yr, barnet i hennes mage rörde sig
oroligt. Hon orkade knappt stå upp längre,
än mindre falla på knä, hon var nära att svimma.
Då gjorde Sigrid något som egentligen
inte var tillåtet. Hon gick bort till en bänk
som stod intill väggen och där satte hon sig.

In i kyrkan tågade i samma stund
de franska munkarna, som bodde i ett kloster
på ön Lurö i Vänern. Sigrid torkade svetten
från pannan med en linneduk. Just då började
munkarnas sång. De hade under tystnad
och med sänkta huvuden vandrat fram genom
mittgången och ställt upp sig vid altaret.
Munkarna sjöng i olika stämmor,
så vackert att det kändes som ett mirakel.

Sigrid stirrade utmattad med uppspärrade ögon
bort mot munkarna. Så svartnade allting
och hon fick en uppenbarelse.

Den Helige Anden sänkte sig över henne och
hon såg syner som skulle förändra hennes liv.

Hon såg en ung man på en silverfärgad häst.
Han var klädd i vitt, precis som munkarna.
På armen hade han en vit sköld
med ett rött kors, ett kors av blod.
Sigrid såg också andra saker, sådant
som hon efteråt inte mindes. Kanske såg hon,
utan att begripa, det som var början till
ett nytt rike uppe i Norden – ett rike som
så småningom skulle komma att kallas Sverige.

Sigrid såg de underliga synerna. Hon hörde
munkarnas gudomliga sång. Det var som om
hon försvann och blev förvandlad till toner
– till en del av den heliga musiken.

Antagligen var Sigrid medvetslös en liten stund. Hon vaknade till av att någon rörde vid hennes hand. Det var kung Sverker som hade satt sig på bänken bredvid henne. Han klappade Sigrid vänligt på handen och tackade henne för att hon hade satt sig ner. Det syntes ju att hon var gravid och alla förstod att en havande kvinna behövde vila. Och när nu hon hade satt sig vågade också han slå sig ner på bänken, trots att det egentligen var förbjudet. Men han var ju ändå kung och dessutom en gammal man.

Kung Sverker log mot Sigrid
och aningen förvirrad log hon tillbaka.

Först tänkte hon berätta för kungen om den uppenbarelse hon just hade haft men bestämde sig för att låta bli. Istället berättade hon om det beslut som uppenbarelsen hade lett fram till.

Sigrid visste att de franska munkarna som alldeles nyss hade sjungit så vackert i kyrkan, gärna ville lämna ön och flytta till fastlandet. För några år sedan hade Sigrid ärvt en gård med stora marker som hette Varnhem. Nu ville hon gärna skänka gården till munkarna så att de kunde skapa ett kloster där.

Sigrid önskade att kungen skulle välsigna gåvan och tillsammans med henne skänka den till munkarna.

Kung Sverker såg förvånat på Sigrid men nickade sedan.

– Du är en märklig kvinna, min kära Sigrid, sade han. Ta med dig din make Magnus Folkesson och kom till mig på kungsgården i morgon. Jag ska kalla dit munkarnas ledare, Fader Henri, så får vi göra upp det hela. I morgon men inte nu. Det passar sig nog inte att vi sitter här och viskar.

Sigrid försökte förstå vad hon just hade gjort. Utan att tänka sig för hade hon skänkt bort sitt arv, gården Varnhem. Det som hon hade sagt till Sverker kunde hon inte ta tillbaka. Man bryter inte sitt ord till kungen.

Men när Sigrid satt där på bänken i domkyrkan kom hon fram till att det trots allt var ett bra beslut. Som det nu var bodde hon och Magnus ibland på Varnhem, nära Skara, och ibland på Arnäs som låg uppe vid Vänerns östra strand.

Sigrid tyckte att det var besvärligt att flytta fram och tillbaka.

Det skulle vara bättre att bo på ett enda ställe.

Men hon var inte säker på att Magnus tyckte likadant. Det skulle bli svårt att förklara för honom att hon just hade gett bort Varnhem. Hon var dock säker på att hon hade gjort rätt. När hon såg de franska munkarna tåga ut ur kyrkan förstod Sigrid att det var Gud som ville att hon skulle skänka dem Varnhem. På något annat sätt kunde hon inte förstå den uppenbarelse som hon nyss hade haft.

När invigningen var över gick Sigrid sakta ut ur kyrkan. Den klara friska luften gjorde henne piggare.

Hon fick syn på Magnus och gick fram till honom. Under gudstjänsten hade de varit skilda åt, placerade på olika ställen. Nu log de mot varandra. Sigrid tyckte mycket om Magnus. Han var en god make. Hon kände att barnet sparkade i magen. Magnus smekte henne över kinden och frågade om hon var mycket trött efter den långa ceremonin.

– Inte så farligt, svarade Sigrid med ett leende. Jag fick kraft av den Helige Anden som uppenbarade sig för mig.

Magnus skrattade till. Han trodde inte att Sigrid menade allvar. Det var förstås bara ett av hennes vanliga skämt.

– Magnus, min käre make, sade Sigrid.
Jag hoppas att du inte blir arg
utan kan hålla dig lugn när du får höra
vad jag just har gjort. Jag har givit mitt ord
till kung Sverker att skänka Varnhem
till de franska munkarna på Lurö.
Mitt ord till en kung kan jag inte ta tillbaka.
Vi ska träffa honom i morgon i kungsgården
för att få gåvobrevet skrivet.

Magnus stirrade på Sigrid som om hon inte
var riktigt klok. Var detta ännu ett av hennes
skämt? Men snart förstod han att hon faktiskt
menade allvar. Han fylldes av vrede.
Aldrig tidigare hade han slagit Sigrid,
men det skulle han nog ha gjort nu om det inte
hade funnits så många människor i närheten.

– Är du från vettet, kvinna! sade han.

Magnus kom inte på något mer att säga.
Det var Sigrid som ägde Varnhem.
Hon hade laglig rätt att skänka bort gården,
men han förstod inte varför hon skulle göra det.
Det var ju rena galenskapen.
Sigrid drog med sig Magnus en bit bort.
Hon ville inte att de skulle stå mitt bland folket
och gräla med varandra. Sedan förklarade hon
hur hon hade tänkt sig det hela.

De skulle ta med sig alla djur och slavar,
trälarna, från Varnhem till Arnäs.

Istället för att ha ansvar för två olika gårdar,
skulle de nu lägga ner all sin kraft på att göra
Arnäs till ett riktigt gott hem. Det skulle byggas
om från grunden. Jordbruket skulle bli bättre,
skötseln av djuren likaså. Om allt arbete skedde
på bara en istället för två gårdar borde de
i framtiden få större skördar och fler djur
att slakta. Arbetet blev mer effektivt.

De skulle få mer spannmål och fler tunnor
med saltat kött som de kunde sälja i Lödöse,
Västra Götalands viktigaste handelsplats.
Eftersom Arnäs låg vid Vänerns strand kunde
varorna fraktas med båt direkt till Lödöse.

Magnus lyssnade noga på vad hans hustru sade.
Han såg inte längre arg ut.
Istället blev han tankfull. Längre stod han tyst.

– Du är i sanning en märklig kvinna, Sigrid,
sade han till sist.

Jag tror att du har rätt i det du säger.
Om vi samlar alla våra krafter till Arnäs
så blir vi rikare. Hur skulle en handelsman
kunna få en bättre och klokare hustru än du?

– Ingen hustru kan ha en godare
och mer förstående make än du, svarade Sigrid.

Sedan förklarade hon att det faktiskt var sant att hon hade haft en uppenbarelse inne i kyrkan. Alla hennes tankar måste ha kommit från den Helige Anden själv.

Det fanns också en annan anledning till att hon ville skänka Varnhem till munkarna. Hon hade nästan dött när hon födde Eskil, och nu skulle hon snart föda deras andra barn. Den kommande förlossningen kunde nog också bli svår. Men hon hoppades att munkarna ville be för henne när de fick Varnhem i gåva. Deras böner skulle rädda livet både på henne själv och det nya barnet. Det var Sigrid säker på.

Nästa dag åkte Sigrid och Magnus till kungsgården för att träffa kung Sverker och Fader Henri, ledaren för de franska munkarna på Lurö. Fader Henri hade ännu inte lärt sig det nordiska språket, han talade bara franska och kyrkospråket latin.

Därför fick Sigrid översätta samtalet mellan kungen och munken. I sin ungdom hade hon tillbringat några år i ett kloster och där lärt sig latin.

Kungen hade ordnat med ett gåvobrev. När texten lästes upp sades det inte ett ord om att det var Sigrid som skänkte Varnhem.

Enligt den upplästa texten verkade det som om gåvan kom enbart från kungen.

Sigrid fick gåvobrevet i sin hand och översatte texten till latin för Fader Henri. Utan att någon annan begrep vad hon sade, talade hon också om att gåvan kom från henne och inte från kungen. Men för att gåvan skulle vara laglig måste kungen ge sitt godkännande. Fader Henri nickade. Han hade förstått.

– Nå, sade kung Sverker, har fader Henri något att säga eller föreslå i denna sak?

Sigrid översatte frågan.

– Vi är naturligtvis mycket tacksamma för gåvan, svarade Fader Henri. Är det Hans Majestäts egen gård som vi nu får oss till skänks?

När Sigrid översatte Fader Henris ord till det nordiska språket syntes det att kung Sverker blev generad. Han satt tyst en stund.

– För att gåvan ska vara laglig måste den komma från kungen, sade han till sist. Men gåvan kommer också från fru Sigrid.

Fader Henri föreslog att gåvobrevet skulle skrivas om, så att det framgick att det var Sigrid som hade gett Varnhem till munkarna.

Men det skulle också stå att hon hade gjort det med hjälp av kungen. Både Sigrids och Hans Majestäts namn borde stå där. I fortsättningen skulle munkarna under sina bönestunder be för såväl kung Sverker som för Sigrid.

Kungen nickade. Han gav order om att ett nytt gåvobrev skulle skrivas på det sätt som Fader Henri önskade. Det skulle skrivas både på det nordiska språket och latin.

Därmed var frågan om Varnhem avgjord. Fader Henri och fru Sigrid log mot varandra. Sedan vände Sigrid sig om och log också mot sin make Magnus.

FÖDELSEN

Djuren och de flesta trälarna hade lämnat Varnhem och befann sig nu på Arnäs. Bara några få trälar hade stannat kvar med fru Sigrid och hennes son Eskil. Trälkvinnorna skulle hjälpa Sigrid vid den kommande förlossningen. Hanträlarna var kvar för att lära sig olika praktiska sysslor av de franska munkarna, som nyligen hade flyttat från Lurö till Varnhem.

Sigrid promenerade runt på gården tillsammans med lille Eskil och tittade på allt som munkarna byggde och arbetade med. De gick ner till bäcken där munkarna höll på att sätta upp ett väldigt kvarnhjul. Hjulet skulle ge kraft nog att driva både kvarnen och hammaren i den smedja som höll på att byggas.

Längre ner i bäcken hade de satt upp ett annat slags hjul med skopor som öste upp vatten i en kanal av urholkade trädstammar. Med hjälp av kanalen fick man rinnande vatten rakt in i flera av gårdens hus.

En stor och kraftig munk som hette
Broder Guilbert ledde allt arbete,
utom skötseln av planteringarna
som Broder Lucien hade ansvaret för.
Det var han som var klostrets trädgårdsmästare.

Två av Sigrids bästa trälarna, Svarte och Gur,
hjälppte munkarna i deras arbete.
På så sätt lärde de sig att hugga i sten,
forma glödande järn, rensa ogräs och annat
som var nyttigt att kunna i framtiden.

Sigrid var imponerad av de franska munkarnas
arbete. De hade kunskaper om mycket
som människor i Norden inte kände till.

En dag kände Sigrid att det var dags att föda.
Hon fick de första värkarna,
livmodern drog ihop sig.
Sot och de andra trälkvinnorna började
genast göra i ordning för förlossningen.
Sigrid lade sig på en bädd av halm
och skinntäcken medan trälkvinnorna
kokade upp vatten över eldarna.

Sigrid bad Sot att hämta Fader Henri.
Ännu en smärtsam sammandragning
i underlivet gjorde att hon började svettas.

Efter en stund kom Fader Henri in i rummet.
Han tittade vänligt på Sigrid.

– Jag förstår att vi nu närmar oss
en glädjens stund här på Varnhem, sade han.

– Eller en sorgens stund, svarade Sigrid.
Det vet vi ju inte förrän förlossningen är över.
Jag är rädd för smärtan och rädd för att dö.

Fader Henri sade åt trälkvinnorna
att lämna rummet. Sedan satte han sig på en pall
bredvid Sigrids bädd och tog hennes hand.

– Jag vill att mina synder ska förlåtas, sade hon.
Jag vill bikta mig eftersom jag har tänkt
ogudaktiga tankar. Jag vet att det är Guds vilja
att jag som kvinna ska föda barn.
Ändå har jag bett till Gud att jag efter denna
förlossning ska slippa att bli gravid igen.

Fader Henri satt tyst en stund. Han tyckte inte
att Sigrid hade begått någon synd.

– Jag kan förstå att du har känt rädsla
och bett Gud om hjälp och tröst, sade han.
Jag ser inget fel i det. Men Guds vilja är
starkare än din. Det är Gud som avgör
om du i framtiden ska föda fler barn eller inte.

– Jag förlåter dig i Faderns, Sonens och den Helige Andens namn. Du är nu utan synd och jag lämnar dig för att själv gå och bedja.

Fader Henri reste sig och gick därifrån. Tillsammans med de andra munkarna skulle han nu be för Sigrid och det ofödda barnet.

Strax därpå var trälkvinnorna tillbaka i rummet. De drog upp Sigrid ur bädden, tvättade henne och klädde på henne ett rent linne. De tvingade henne att gå runt över golvet eftersom det skulle påskynda förlossningen. Fylld av smärta och skräck vacklade Sigrid runt på golvet, stödd av sina egna trälkvinnor.

Hela natten gick. I gryningen låg Sigrid alldeles utmattad på bädden. Hon bad till Gud och Jungfru Maria att rädda henne från smärtan. Sot kände med sina händer över Sigrids kropp.

– Nu är det dags, sade Sot plötsligt.

Trälkvinnorna tog henne under armarna och reste henne halvt upp i sittande ställning. Sigrid vrålade och skrek. Hon bet sig i läpparna och kände blodsmaken i munnen. Hon krystade, tog i, krystade igen, nu skulle barnet ut ur hennes kropp. Gång på gång krystade hon och skrek.

Plötsligt var det över. Barnet var fött.
Kvinnorna tog hand om det blodiga knytet,
tvättade det och svepte in det i linnedukar.

– Det är en välskapt pojke, sade Sot
och lade honom vid Sigrids bröst.

Sigrid tittade på gossens skrynkliga ansikte
och förundrades över att han var så liten.
Han viftade med en arm i luften.
Hon sträckte fram ett finger
som han genast grep och höll fast.

– Vad ska pojken heta? frågade Sot.

– Han ska heta Arn, efter Arnäs,
viskade Sigrid matt.
Arnäs och inte Varnhem ska bli hans hem, men
han ska döpas här på Varnhem av Fader Henri.

ARNÄS

Ingen borg eller gård kan byggas så
att den är riktigt säker och skyddad mot fiender.
Varje hem kan erövrast, förstöras
och brännas ner. Det visste Magnus Folkesson.
Men när han byggde om och byggde till Arnäs
ville han i alla fall att gården skulle vara
så väl skyddad som möjligt.

Arnäs låg längst ut på en udde i Vänern
och skyddades på så vis naturligt av vatten
på tre sidor. Åt det fjärde hållet
hade man grävt vallgravar och byggt murar.
Dessutom hade Magnus låtit uppföra
ett högt vaktorn. Därifrån hade man utsikt
över trakten och kunde med pilbågar skjuta
på eventuella fiender.

Det var oroliga tider.
Den gamle Sverker var kung över Götaland
men kunde dö när som helst
och ingen visste vad som skulle hända sedan.
Om kungens äldste son Karl tog över makten
efter sin far blev det nog
inga stora förändringar.

Men det var svårt att veta vad som skulle ske och vad som hände uppe i Svealand, vem eller vilka som förberedde sig för striden om att bli kung. I väntan på avgörandet var det bara att försöka bygga Arnäs så starkt som möjligt.

Medan Magnus mest tänkte på hur man skulle försvara Arnäs, var Sigrid sysselsatt med att skapa förbättringar i det dagliga livet på gården. De flesta idéerna hade hon fått från de franska munkarna i Varnhem. Genom att föreslå olika ombyggnader hade hon ordnat så att uppvärmningen av husen blev mycket bättre.

Sigrid hade också sett till att man skapat ett garveri där man beredde oxhudar och skinn från mård och hermelin, som man sedan kunde sälja i Lödöse för dyra pengar. Man hade byggt nya och bättre hus för djuren och trälarna, likaså smedjor, kokhus och annat. För varje månad som gick blev Arnäs allt rikare och större. Till stor del var det Sigrids förtjänst. Som så ofta förr tänkte Magnus att Gud hade skänkt honom den klokaste hustrun i hela Götaland.

Men visst hade han också själv del i allt som blomstrade och växte kring Arnäs.

På samma sätt som Eskil och Arn
var hälften han själv och hälften Sigrid.

Några veckor före jul fick herr Magnus
beskedet att den mäktige Erik Jedvardsson
tänkte komma och gästa honom.
Sigrid och Eriks hustru Kristina var släkt.
Kristina menade att en del av Varnhem var
hennes arv och att Sigrid aldrig hade haft rätt
att skänka gården till de franska munkarna.
Detta och mycket annat borde de tala om,
menade Erik Jedvardsson.

Bråket om Varnhem var det som oroade
Magnus minst. Han var mer ängslig över
vad Erik Jedvardsson ville i övrigt. Alla visste
att han ville bli kung. Och det betydde
i sin tur att han nu tänkte ta reda på
vem som var hans fiende och vem
som var hans vän i striden om kungamakten.
Magnus ville helst inte bli inblandad i den
striden. Han önskade bara att få fortsätta
att bygga ett starkt och rikt Arnäs,
som han kunde lämna i arv till Eskil och Arn.

Kampen om kungakronan
ville han inte lägga sig i,
samtidigt som det var svårt att inte göra det.

Den som lät bli att stödja den som segrade
kunde få det besvärligt efteråt.
Magnus del av släkten bodde i Västra Götaland.
Om de skulle vara för eller emot
Erik Jedvardsson berodde också på vad resten
av släkten tyckte, den del som kom från Bjälbo
i Östra Götaland.

Magnus sände bud efter sin yngre bror Birger
Brosa som var ledare för släktingarna i Bjälbo.
Han var en klok och ärlig man. Dagen innan
Erik Jedvardsson skulle komma anlände Birger
Brosa till Arnäs. Han och Magnus satte sig till
bords, åt och drack och började så småningom
att tala om nästa dags besvärliga frågor.

– Om inte den där Erik Jedvardsson
blir mördad först kommer han antagligen
att bli kung så småningom, sade Birger Brosa
och tittade allvarligt på sin bror.

Han drack några stora klunkar öl innan han
fortsatte:

– Kanske kan han bli svearnas kung men det
vet vi inte än, sade han. Vi får vänta och se.
Vi ska i alla fall inte låta honom lura ut oss
i strid. Om vi i Östra och Västra Götaland
ska stödja Jedvardsson återstår att se.
Det är vi som bestämmer, inte han.

Nästa dag anlände Erik Jedvardsson och hans hustru Kristina till Arnäs. De kom i fyra slädar tillsammans med tolv beväpnade män. Köttet höll fortfarande på att stekas. Det skulle dröja ytterligare några timmar innan det var dags att äta.

Erik Jedvardsson, Magnus Folkesson och Birger Brosa satte sig till bords och drack öl, medan Sigrid visade gården för Kristina. Stämningen mellan de båda kvinnorna var ganska fientlig. Kristina hade bråkat med både präster och kung om Varnhem. Hon menade att en del av gården var hennes, och hon hade minsann aldrig velat skänka bort den till munkarna. Men de diskuterade inte den saken nu. Det var bättre att göra det när männen var med.

Mycket på Arnäs kunde Kristina beundra men hon begrep inte varför trälarna behandlades så väl. Allra mest förvånad blev hon när de kom till badhuset där ett antal trälar höll på att tvätta sig inför kvällen. Nakna gick de runt där och värmde vatten över eldarna. Varför lät Sigrid trälarna slösa på ved och vatten och tvätta sig som om de var riktiga människor?

Sigrid förklarade att just dessa trälar skulle servera dem vid kvällens måltid. Nog var det väl ändå trevligt att bli serverad av rena och väldoftande trälar. Kristina ruskade på huvudet, sådana idéer kunde hon inte förstå.

¶tt par timmar senare inleddes gästabudet. I högsätet satt Magnus Folkesson och Erik Jedvardsson. Till vänster om Magnus satt hans bror Birger Brosa, sönerna Eskil och Arn samt Erik Jedvardssons son Knut, som var i samma ålder som Arn. Till höger om högsätet satt Kristina och Sigrid. Vid långborden mitt i rummet hade Magnus Folkessons och Erik Jedvardssons soldater placerats.

Trälarna bar in massor av kött: kalv, får och vildsvin. De serverade också mängder med öl. Till en början var stämningen god, men snart blev Erik Jedvardsson ganska berusad. Han uppträdde allt mer irriterat och retligt och började säga elakheter om den nuvarande kungen Sverker. Erik tyckte att Sverker bara var en feg och värdelös gammal gubbe, som dessutom snart skulle dö.

– I Linköping i Östra Götaland sitter Sverkers son Karl Sverkersson och väntar på att ta över kungakronan efter sin far, sade Erik Jedvardsson. Men vi är många i Västra Götaland som inte tänker finna oss i det. Jag är en av dem. Med Guds hjälp ska jag därför vinna kungakronan. Nu frågar jag er, mina vänner, har jag ert stöd eller måste jag lämna detta hus som er fiende?

Det blev alldeles tyst i salen. Alla stirrade häpet på Erik Jedvardsson, som nu förklarat sig vilja bli kung och samtidigt hotade med fiendskap. Magnus tittade på sin bror Birger som nickade. Han tänkte svara på det som nyss hade sagts.

– Herr Erik, du talar med sådan beslutsamhet och kraft att jag mycket väl tror att du kan bli vår kung, sade Birger Brosa. Jag talar för min del av släkten som kommer från Bjälbo. Magnus får tala för sin del av vår släkt. Men du ska veta att jag och Magnus inte tänker strida mot varandra. Vi håller ihop. Vi är inte dina fiender men inte heller dina vänner i just denna sak just nu. Om du vill bli vår kung måste du först vinna svearnas stöd. Lyckas du bli vald till kung i Svealand så kan du nog räkna med vårt stöd. Då kanske du blir kung också i Västra och Östra Götaland. Men först måste du bli kung i Svealand.

Det syntes att Erik Jedvardsson ilsknade till.
Han var röd i ansiktet av upphetsning.

– Du Birger är bara en liten slyngel! skrek han.
Jag skulle kunna slå ihjäl dig här och nu.
Tror du att du kan lära mig vad jag ska göra
för att bli kung!

Birger Brosa lät sig inte skrämmas.
Han reste sig långsamt.

– Erik Jedvardsson, sade han.
Jag är glad att vi har dig som gäst här på Arnäs.
Men nu vill jag att du ska lugna dig.
Du kommer ingen vart med hot.
För andra gången säger jag dig:
Om du lyckas med att bli kung i Svealand
så kan du nog räkna med vårt stöd.

Först såg det ut som om Erik Jedvardsson
skulle explodera av ilska, men plötsligt
slappnade han av och började gapskratta istället.

– Birger, du är en fräck slyngel! sade han sedan.
Men du är också ärlig och orädd, det uppskattas.
Vi pratar inte mer om saken just nu.
Nu fortsätter vi att äta och dricka.

Stämningen var åter god i salen och man kallade fram en bard, en man som var duktig på att berätta historier med hjälp av sånger och talade ord. Samtidigt som nytt öl ställdes fram på borden började barden att med sjungande röst berätta om den norske kungen Sigurd Jorsalafars resor och äventyr.

Sigurd begav sig ut på korståg till Palestina, det Heliga Landet som styrdes av muslimer, eller saracener som de kallades av de kristna korsfararna. Sigurd och andra for iväg på krigståg för att med våld befria det Heliga Landet från saracenerna. På vägen dit upplevde de många blodiga strider och andra äventyr.

De tre pojkarna Eskil, Arn och Knut satt med gapande munnar och uppspärrade ögon och lyssnade till bardens spännande berättelser. Men det hade blivit sent. Sigrid bad några husträlar att bära gossarna till sängs. Många av männen i salen var nu kraftigt berusade och Sigrid tyckte inte att det var lämpligt att låta de små pojkarna stanna där längre.

Snart låg alla tre i sina sängar, nerstoppade under tjocka täcken.

Eskil somnade nästan genast,
men de två yngre pojkarna, Arn och Knut,
höll sig vakna. Båda ville återvända till festen
och fortsätta lyssna på bardens berättelser.

De reste sig tyst ur sängarna, klädde på sig
och tassade ut i mörkret. De smög förbi några
fulla karlar som stod ute på gården och spydde.
Sedan smet de in i salen och satte sig
i ett mörkt hörn vid dörren där ingen såg dem.

Arn och Knut satt alldeles stilla och lyssnade
på berättelserna om Sigurd Jorsalafar.
Då och då vacklade berusade karlar ut
genom dörren för att pissa eller spy, men ingen
av dem såg att Arn och Knut satt där i mörkret.

Även Erik Jedvardsson måste pissa, men han
var så pissnödig att han inte hann ut på gården.
Han ställde sig vid dörren och märkte inte
att han pissade på Arn och sin egen son Knut.
Pojkarna vågade inte röra sig eller säga något.
De satt där tysta och led.
Ingen av pojkarna skulle någonsin glömma
detta. De hade blivit pissade på av en man
som i framtiden skulle bli både kung och helgon.

AVRÄTTNINGEN

Det var en kall och sträng vinter med mycket snö. Sedan jul hade det varit omöjligt att ta sig fram på vägarna till och från Arnäs. Eskil och Arn var bara glada över det, de slapp ju skolan. Deras lärare, Broder Erlend från Varnhem, hade återvänt till klostret strax före jul. Sedan dess hade nästan en månad gått, men Broder Erlend hade på grund av all snö ännu inte kunnat ta sig tillbaka till Arnäs. Istället för att studera latin och filosofi ägnade Eskil och Arn dagarna åt att leka i snön.

En gång smet de in i vapenhuset och tog två runda sköldar. De satte de sig på sköldarna och åkte kana nerför de snöiga backarna. Magnus blev mycket arg när han fick se vad sönerna gjorde med vuxna mäns stridsutrustning. Han skällde ut pojkarna och hotade med stryk.

Trälen Svarte hade sett vad som hänt. Han tyckte synd om Eskil och Arn. Av några bräder byggde han snabbt en kälke åt dem, och snart kunde de fortsätta att åka nerför backarna.

När Svartes egna ungar fick syn på kälken krävde de genast att fadern skulle bygga en likadan kälke åt dem.

Magnus hade inget emot att Eskil och Arn lekte i snön, men han gillade inte att de hade trälarnas ungar som lekkamrater. Sigrid tyckte inte att det gjorde någonting.

– Låt dem leka med trälungarna, sade hon. Snart är Broder Erlend här igen och då får pojkarna sätta sig på skolbänken och läsa latin. Låt dem roa sig till dess.

Som vanligt blev det som Sigrid ville.

Kvinnorna på Arnäs beredde ull och lin och vävde tyger. En av de skickligaste väverskorna var trälkvinnan Suom.

Hon var också ovanligt vacker. Suom var en av de trälkvinnor som Sigrid tycket mest om och de arbetade ofta tillsammans i väverierna.

På senaste tiden hade Magnus ofta besökt väverierna. Det gjorde han aldrig förr.

Sigrid anade vad intresset berodde på.

Hon var ganska säker på att det hade att göra med den vackra Suom. En dag frågade hon trälkvinnan själv hur det förhöll sig.

Hade hon och Magnus legat med varandra?

Först nekade Suom.

Men plötsligt föll hon i gråt och erkände.

Sigrid försökte trösta Suom

och visa att hon inte var arg.

Hon ville bara veta sanningen.

Om Suom hade varit en fri kvinna

skulle Magnus ha gjort sig skyldig till hor.

Men så var det inte nu.

Om en herre ville ligga med sina trälkvinnor
så hade han laglig rätt att göra det.

Sigrid tyckte att det som hänt till viss del
var hennes eget fel. Sedan flera år tillbaka
försökte hon undvika att ha samlag med Magnus,
hon ville inte ha fler barn, hon ville inte
bli gravid igen. Hon var rädd för smärtorna
och riskerna med en ny förlossning.

Kanske måste hon acceptera
att Magnus sökte sig till Suom ibland,
bara det inte hände alltför ofta.

Tills vidare tänkte Sigrid inte säga något
om saken till Magnus.

Hon skulle också fortsätta att vara vänlig
mot Suom så att hon begrep att Sigrid
inte var svartsjuk eller fientlig på andra sätt.
Nog kunde Sigrid förstå att den vackra Suom
var tilldragande och lockande inte bara
för hanträlar utan också för vanliga män.

På Arnäs fanns en träl som hette Skule.
Han var arbetsam och stark som en oxe
men ganska trög i huvudet. Han hade länge
kastat sina blickar på Suom och blev alltmer
upphetsad och kåt för var gång han såg henne.

En kväll i januari sprang Skule,
med sin styva lem framför sig,
rakt in i vävstugan för att våldta Suom.
Många hann se det och kallade genast på hjälp.
Men Skule gick inte att hindra.
Innan hjälpen anlände hade han våldtagit Suom.

När Sigrid kom till vävstugan var Skule
nerslagen, bunden med läderremmar
och utkastad i snön. Sigrid klev bara
över honom och skyndade sig in till Suom, som
var chockad och svårt medtagen.
Sigrid försökte lugna henne och sade åt
de andra trälkvinnorna att ta väl hand om Suom.

Någon timme senare åt Sigrid kvällsmat
tillsammans med Magnus och sönerne.
Alla kände sig skakade över det som hade hänt.
De åt under tystnad. Till sist talade Magnus.

– Det där med att avrätta trälar har jag aldrig
tyckt om, sade han. Det var länge sedan vi slog
ihjäl någon träl på Arnäs. Men nu måste det ske.
En våldtäktsman måste dö, det är bara så.

– Ska du slå ihjäl honom själv, far? frågade Arn.

– Ja, min son, det är husbondens tunga ansvar,
svarade Magnus.

Han vinkade till sig en husträl
och bad om mer öl.

Nästa morgon lät Magnus ställa upp
sina soldater och trälar
på borggårdens högsta punkt.
Därifrån kunde de se ner mot den plats
där han själv väntade med sitt svärd.
Magnus tänkte inte pina eller tortera trälen
utan ta livet av honom så snabbt som möjligt.
Där halshuggningen skulle ske hade granris
lagts ut över snön.

Skule var halvnaken och skakade av köld
när han leddes fram. Först tycktes han
inte begripa vad som väntade,
men när han fick se sin husbonde stå där
med svärdet, förstod han. Han sparkade och
stretade emot så att snön yrde kring hans fötter.

Eskil och Arn stod tillsammans med sin mor
en bit framför soldaterna, som i sin tur
stod framför trälarna. Eskil och Arn viskade
och pekade. De var så upphetsade
att Sigrid var tvungen att be dem lugna ner sig.

Magnus hade sagt att pojkarna måste vara med och se på denna fasansfulla bestraffning.
Det var inte roligt men nyttigt för dem.
De måste lära sig att döden var en del av livet.

Skule ville inte vara stilla. Han jämrade sig och kastade med överkroppen fram och tillbaka. Två andra trälar försökte hålla fast honom. Till slut lyfte Magnus svärdet, högg och träffade rätt.

Skules huvud for iväg och hamnade på granriset med ansiktet uppåt.
Det ryckte fortfarande i hans läppar som om han försökte att säga något.
Kroppen sprattlade i kramp och blodet sprutade ur den genomhuggna halsen.

Arn stirrade på Skules nakna smutsiga fot som först hade sparkat vilt men sedan blev helt stilla.
Arn blundade hårt och bad till Gud att han aldrig skulle behöva se något så hemskt igen.

Men Gud svarade honom inte.
I framtiden skulle Arn tvingas se många liknande hemska syner.
Men det hade han än så länge ingen aning om.

MIRAKLET

I slutet av januari såg Magnus till att de värsta snödrivorna röjdes bort från vägen till Forshems kyrka.

Han själv och hans familj skulle delta i söndagens gudstjänst för första gången på länge.

De åkte släde till kyrkan.

Solen sken och det var inte särskilt kallt.

Men Sigrid hade ändå svept en stor vargskinnspäls om Eskil och Arn för att de inte skulle frysa.

När de svängde in på kyrkbacken förstod Magnus genast att något allvarligt hade hänt. Folk stod i små grupper och talade oroligt och upprört med varandra.

Magnus gick fram till grannen Algot Pålsson som bodde på gården Husaby.

De båda männen kom alltid väl överens.

Nu berättade Algot Pålsson att kung Sverker hade mördats när han var på väg till en kyrka nära Linköping. De flesta trodde att Erik Jedvardsson hade gett order om mordet.

I Linköping hade Sverkers son Karl Sverkersson utropat sig själv till kung över Östra Götaland. Enligt ryktena hade Erik Jedvardsson samtidigt blivit vald till kung över Svealand.

– Så nu är frågan vem som ska väljas till kung här i Västra Götaland, sade Algot Pålsson. Vi får väl se om det blir Karl Sverkersson eller Erik Jedvardsson. Men saken kommer nog inte att avgöras stilla och fredligt. Vi får vara beredda på att det blir krig.

Magnus nickade allvarligt. I samma stund började kyrkklockorna att ringa. Alla samtal avbröts. Det var dags att gå in i kyrkan, gudstjänsten skulle börja.

Veckorna gick. Ännu hade inget krig brutit ut. Man kunde inte göra annat än att vänta och se vad som hände. Sigrid menade att om nu Erik Jedvardsson utropats till kung över svearna och Karl Sverkersson till kung över Östra Götaland så fick väl de två göra upp med varandra. Sedan kunde man i Västra Götaland hylla den som redan hade segrat.

En dag drabbades familjen på Arnäs av en svår olycka, som fick Magnus och Sigrid att tänka på annat än striden om kungamakten.

Det hände en söndag på våren
när snön just hade börjat smälta.

Trälpojken Kol hade en tam fågel, en kaja,
som brukade sitta på hans axel.
Kol hade lovat Eskil och Arn att de tillsammans
skulle fånga fler kajor, som de kunde tämja.
De skulle plocka kajungar ur fågelbona
uppe i det höga försvarstornet.

När de hade klättrat högst upp i tornet
ville Eskil låna kajan av Kol,
som genast lyfte över fågeln till Eskils axel.
Men där var fågeln inte van att sitta.
Plötsligt flög den iväg och satte sig högst upp
på tornets mur. Varken Eskil eller Kol vågade
ta sig upp på muren för att försöka fånga kajan.
Istället blev det Arn som klättrade upp.

Han rörde sig försiktigt på den isiga muren
och sträckte ut armen för att få tag i fågeln.
I samma stund halkade han. Kajan flaxade
med vingarna och lyfte med ett skrik samtidigt
som Arn föll mot marken. Det hördes en dov
duns när kroppen landade i en snödriva.

Arns livlösa kropp bars på bår in i ett av husen.
Man såg att allt hopp var ute. Han låg där
alldeles blek och stilla utan att andas.

Snart kom Sigrid och Magnus springande. När de fick syn på sonen ville de först inte tro att han var död. Det kunde inte vara möjligt att han skulle dö så ung. Men Arn låg där livlös. Magnus sade åt allt folk att gå därifrån. Han ville inte visa sina tårar för trälar och husfolk. Endast barnens lärare, Broder Erlend från Varnhem, fick stanna kvar i rummet tillsammans med Magnus, Sigrid och den livlöse Arn.

– Vi får inte ge upp hoppet, sade Sigrid med gråt i rösten. Vi måste be för att ett under, ett mirakel, ska ske.

Broder Erlend ledde bönen.

Tillsammans bad de den ena bönen efter den andra, men när mörkret sänkte sig hade Arn ännu inte visat något tecken på liv. Sigrid svor nu inför Gud att om Arn räddades skulle han skänkas till Guds heliga arbete bland människorna på jorden. Resten av hans liv skulle ägnas åt att tjäna Gud. Hon upprepade sitt löfte och fick Magnus att en tredje gång upprepa det tillsammans med henne.

Just när även Sigrid hade förlorat allt hopp inträffade miraklet. Arn satte sig upp.

Han såg sig förvirrat omkring som om han bara vaknat ur en natts sömn och alls inte återvänt från dödsriket.

– Jag har ont i armen, gnällde han.

Efter en stund bar man in Arn
i gårdens huvudbyggnad.

Han bäddades ner nära den öppna spisen,
där en värmande eld brann.

Sedan tillkallade man trälkvinnan Sot
som var kunnig i läkekonsten.

Sot kände och klämde på Arns arm
och frågade var det gjorde mest ont.

Sedan lade hon två träspjälor mot hans arm
och lindade fast dem med tyg. Hon sade åt
honom att under de närmaste dagarna hålla
armen så stilla som möjligt. Den var illa stukad.

Snart sov Arn med lugnt ansikte. Det var som
om varken olyckan eller miraklet hade hänt.
Sigrid och Magnus satt där länge och såg
på sin sovande, älskade son. Det var fantastiskt
att Herren Gud hade låtit ett av sina mirakel
ske på deras gård. Arn hade återkallats från
döden, det kunde ingen tvivla på.

Sigrid menade att Gud måste ha en avsikt
med att låta pojken leva. Säkert hade Gud
ett särskilt uppdrag för Arn när han blev vuxen
och man.

LÖFTET TILL GUD

Arns högra arm hade blivit illa stukad vid fallet. När han och Eskil gjorde sina skrivövningar under Broder Erlends ledning, brukade Arn använda den högra handen. Men under några veckors tid använde Arn den vänstra handen istället, och det klarade han utan svårighet. Han skrev lika bra med vänster som med höger hand.

Broder Erlend bestämde sig för att skriva ner berättelsen om det mirakel som hade skett på Arnäs. Han var säker på att Gud gripit in och räddat Arn från döden. På annat sätt kunde pojken inte ha överlevt fallet från det höga tornet. Han skrev ner mirakelberättelsen på bitar av tunt kalvskinn.

När Broder Erlend i slutet av mars för en tid återvände till klostret i Varnhem tog han med sig skinnbitarna. Han ville att Fader Henri skulle läsa om miraklet på Arnäs.

Efter Broder Erlends avfärd kunde pojkarna åter rusa runt och leka.

Arns arm var nu helt och hållet läkt.

Han använde bägge händerna utan problem och med samma skicklighet.

Magnus ville dock inte att Eskil och Arn skulle leka hela dagarna. De borde göra något nyttigt också. Han lät tillverka två pilbågar i lagom storlek för sönerna. Sedan lärde han dem att skjuta med pilbåge.

Eskil sköt inte illa men inte heller särskilt bra. Däremot märktes det genast att Arn hade talang för bågskytte. Magnus hade aldrig sett någon så ung pojke skjuta så bra. Han hämtade en av sina soldater som var en skicklig skytt. Soldaten höll med Magnus. Det var något speciellt med Arns sätt att skjuta med båge och pil. Pojken måste ha fått förmågan av Gud.

Magnus talade med Sigrid om pojkarnas framtid. Att Eskil skulle ärva Arnäs var redan bestämt. Det var alltid så att den äldste sonen skulle ta hand om och sköta gården. Men vad som skulle ske med Arn i framtiden var mer osäkert. Kanske borde han bli krigare. Det var något som han tycktes ha anlag för.

Sigrid tänkte på löftet de hade gett till Gud. De hade lovat att om Arn räddades till livet skulle han i framtiden arbeta i Guds tjänst. I så fall kunde han väl inte bli krigare?

En morgon såg Sigrid att hon hade ett litet sår på sin ena hand, något som hon just då inte brydde sig om. Hon visste inte hur hon hade fått det. Såret ville inte läka. Det blev allt större och började göra ont. Några dagar senare upptäckte hon ännu ett sår, den här gången i ansiktet. När hon rörde vid såret märkte hon att det var fyllt av var och slem. Hennes sjukdom förvärrades snabbt. Såren i ansiktet spred sig. Sigrid började bära slöja för att dölja sitt vanställda ansikte.

När Broder Erlend kom tillbaka från Varnhem hade han både goda och dåliga nyheter. Den goda nyheten var att berättelsen om miraklet på Arnäs hade tagits väl emot. Den fanns nu nerskriven på riktigt pergament i klostrets minnesbok.

Den dåliga nyheten handlade om Erik Jedvardssons hustru Kristina. Tillsammans med många av makens soldater hade hon slagit sig ner på en gård nära klostret. Hon var ju släkt med Sigrid och ansåg att en del av Varnhem var hennes arv. Hon menade att Sigrid aldrig hade haft rätt att skänka gården till de franska munkarna.

Nu uppträdde Kristina hotfullt och krävde att munkarna skulle lämna Varnhem.

Annars skulle hon se till att svearnas kung, hennes make Erik Jedvardsson, och hans soldater körde bort dem därifrån med våld.

Sigrid insåg att Gud nu hade gjort sig påmind på flera sätt. Herren ville att Sigrid skulle förstå att det var dags att uppfylla löftet.

Hon måste ha ett allvarligt samtal med Magnus och Broder Erlend.

När de var ensamma tog Sigrid av sig slöjan.

Broder Erlend blev blek och skrämmd när han såg hennes vanställda ansikte. Sigrid vände sig mot sin make.

– Magnus, du minns lika väl som jag vad vi lovade Gud, just innan Han återkallade Arn till livet, sade hon. Vi lovade att skänka Arn till Guds heliga arbete på jorden om han fick leva. Men sedan dess har vi inte talat om saken. Nu kräver Gud att vi håller vårt löfte. Han har gjort sig påmind genom att vanställa mitt ansikte med variga sår. Nu hotas också Varnhems kloster, den gåva som jag skänkte till Guds tjänare på jorden.

Broder Erlend nickade.

Han var säker på att det var som Sigrid sade.

Gud straffade henne
för att hon hade dröjt med att uppfylla löftet.

Magnus, Sigrid och Erlend kom överens om
att Arn inte längre kunde stanna på Arnäs.
Han måste överlämnas till bröderna på Varnhem.
I fortsättningen skulle han leva sitt liv i klostret
tillsammans med Guds tjänare, munkarna.

Nästa dag packade Sigrid inför resan
till Varnhem. Det blev Magnus uppgift
att berätta för Arn om det svåra beslutet
som han själv och Sigrids hade tagit.

När Magnus var ensam med sonen omfamnade
han honom och började tala om löftet
som han och Sigrid hade avgivit till Gud, när
Arn hade varit nära döden. Gud hade återkallat
honom till livet. Nu måste löftet uppfyllas.

Redan denna dag skulle Arn resa till Varnhem
tillsammans med sin mor och Broder Erlend.
Där skulle han träda i Guds tjänst i klostret.

– Gud har säkert stora planer för dig,
sade Magnus.

När Arn äntligen begrep vad som skulle ske
började han gråta förtvivlat.

Hela hans lilla kropp skakade av gråt.
Fadern kunde inte trösta honom.

Några timmar senare for de iväg.
Arn grät fortfarande.
Han förstod att han aldrig mer
skulle få se sitt hem.
Det var omöjligt också för Sigrid
att trösta honom.

FRU SIGRIDS SÅR

När Sigrid och Arn anlände till Varnhem satt Fader Henri och samtalade med en annan fransk munk. Det var hans gamle vän Fader Stéphan som var föreståndare för klostret Alvastra, beläget i Östra Götaland. Många år tidigare hade de båda munkarna lämnat sitt hemland Frankrike och tillsammans givit sig iväg på en lång vandring till Norden för att starta nya kloster.

Fader Henri och Fader Stéphan diskuterade hoten från Erik Jedvardssons hustru, svearnas drottning Kristina. Båda förstod att hon menade allvar med sina hot. Hon tänkte verkligen försöka jaga iväg munkarna från Varnhem.

Men nu fick Henri och Stéphan plötsligt annat att tänka på. Nu gällde det vad man skulle göra med den lille gossen Arn, som Sigrid och hennes make ville skänka till klostret. Fader Stéphan hade läst berättelsen om miraklet på Arnäs, så han visste vad det hela handlade om.

Man brukade aldrig ta emot barn i klostren
men både Henri och Stéphan tyckte
att man måste göra ett undantag den här gången.
Arn borde få stanna på Varnhem. Gud hade
ju faktiskt låtit ett mirakel ske när föräldrarna
lovade att skänka pojken till Gud. Löftet var
därmed så heligt att det inte kunde brytas.
Munkarna var tvungna att ta hand om Arn
och låta honom växa upp bland Guds tjänare.

Men vad skulle man göra med fru Sigrid?
Gud hade vanställt hennes ansikte. Han hade
straffat henne hårt för att hon dröjt med
att uppfylla sitt löfte. Fader Henri bad klostrets
trädgårdsmästare Broder Lucien att undersöka
Sigrids sår. Han var kunnig också i läkekonst.

När Lucien kom tillbaka berättade han
för Henri att han trodde att det var svinpest.
Det var en sjukdom som Sigrid kunde ha fått
genom smitta från djuren på Arnäs.
Broder Lucien lovade att göra sitt bästa
för att läka fru Sigrids sår.

Under Broder Luciens behandling försvann
snart såren från Sigrids ansikte. Däremot ville
såren på handen inte läka. De spred sig
upp längs armen som efter några dagar var
svullen och blå. Dessutom hade hon hög feber.

Broder Lucien förklarade för Fader Henri vad som måste göras. Man måste skära bort allt det onda. Man var tvungen att amputera hennes arm. Annars skulle det onda från armen snart sprida sig till hennes hjärta, och då skulle fru Sigrid dö. Det fanns inget att välja på. Om hon ville leva måste man hugga av hennes arm.

Medan Fader Henri funderade på hur han skulle berätta denna allvarliga sak för Sigrid, kom Erik Jedvardssons hustru Kristina till Varnhem.

I sitt följe hade hon en mängd soldater. Fader Henri och fem av hans närmaste bröder mötte henne utanför klosterporten. Kristina brydde sig inte ens om att stiga av hästen.

Hon meddelade att några av de nya byggnader som hade byggts på Varnhem, låg på det område som hon ägde. Dessa hus måste vara rivna inom en vecka. Annars skulle hon komma tillbaka med fler soldater.

Fader Henri var så arg att han knappt kunde behärska sig. Han svarade henne att han tänkte resa till Rom och där tala med Påven, den helige fadern. Han tänkte be Påven bannlysa Kristina och hennes man. De skulle bli uteslutna ur kyrkans gemenskap. Ingen skulle längre vilja ha med dem att göra.

– Begriper du inte, kvinna, vilket oerhört brott det är att ge sig på Guds tjänare på jorden!
skrek Fader Henri till Kristina.

Förstår du inte att du drar evig olycka över både dig själv och Erik Jedvardsson?

Men Kristina tycktes inte förstå.

Hon begrep inte att en bannlyst kung snart skulle förlora sin makt i den kristna världen.

– Om en vecka kommer mina trälarna och soldater hit och river era hus, svarade hon.

Sedan red hon snabbt därifrån.

Sigrid ville inte att hennes arm skulle huggas av. Istället valde hon döden.

– Det är Guds vilja sade hon,
strax innan hon dog.

Sigrid avled en vacker och solig sommardag. Hon begravdes inne i klosterkyrkan under golvet framför altaret. Arn stod rak och stilla, en ensam gosse bland alla vuxna munkar. Han grät men det gjorde också flera av munkarna.

Dagen efter begravningen reste Arn söderut i sällskap med fader Henri.

Arn visste nu att hans liv tillhörde Gud
och att ingen människa, god eller ond,
kunde göra något åt den saken.
De var på väg till Påven i Rom,
men de kom inte längre än till Danmark.

ERIK JEDVARDSSONS ÖDE

På vägen mot södra Europa besökte Arn, Fader Henri och ytterligare sju munkar staden Roskilde i Danmark. Kung Valdemar hade just tagit makten över landet efter ett långvarigt krig. Inför den avgörande striden hade Valdemar lovat Gud att han skulle upprätta ett nytt kloster om han vann kriget.

Ärkebiskopen i Danmark, Eskil, och Fader Henri var gamla vänner. När de nu möttes i Roskilde föreslog Eskil att Henri skulle bli föreståndare för det nya danska klostret, som skulle byggas på en plats som hette Vitsköl. Fader Henri tänkte efter och tackade sedan ja.

Färden till Påven i Rom fick avbrytas. Men det betydde inte att Fader Henri hade gett upp tanken på att Erik Jedvardsson och hans hustru Kristina skulle bannlysas. Men det måste skötas på ett annat sätt än han först hade tänkt sig och ta lite längre tid. Han skulle helt enkelt bli tvungen att skriva ett brev till Påven, där han krävde att Erik Jedvardsson och Kristina uteslöts ur den kristna gemenskapen.

Fader Henri skrev också ett brev till Varnhem och förklarade att de flesta av munkarna skulle förflyttas till Danmark. De skulle ta med sig boskap och böcker. Några få män fick stanna kvar i Varnhem för att skydda och bevara klostret så gott det gick.

Efter allt detta skrivarbete var Fader Henri klar för avfärd till Vitsköl, dit Gud hade lett hans steg. Och dit Gud ledde Fader Henri ledde han också Arn.

Erik Jedvardsson fick snart känna av kyrkans kraft. Han var kung över Svealand, men när han också försökte att ta makten över Västra och Östra Götaland förstod han att folken i dessa trakter inte ville ha honom som kung. Det påstods att Påven i Rom skulle bannlysa Erik Jedvardsson och hans hustru. Ingen ville ha en bannlyst kung.

Erik Jedvardsson beslöt att sända några män till Danmark för att förhandla med Fader Henri och de andra franska munkarna. Han tänkte be dem att komma tillbaka till Varnhem. Han skulle ge dem kungligt skydd. På så sätt hoppades han slippa att bli bannlyst. Erik Jedvardsson blev aldrig bannlyst, men han lyckades inte heller bli kung över Västra och Östra Götaland.

En dag när han befann sig i sitt hem
i Östra Aros i Svealand miste han sitt huvud.
Han mördades av en dansk storman
som hette Magnus Henriksen.
Dansken utropade sig till svearnas kung,
men inom ett år var även han död.
Också Magnus Henriksen mördades
och miste sitt huvud.

DET DANSKA KLOSTRET

I det danska klostret Vitsköf fick Arn ägna flera timmar om dagen åt att läsa och studera språk. Han lärde sig både latin och franska. Men han fick också tillbringa mycket tid med den storvuxne munken Broder Guilbert, som kunde lära Arn helt andra konster.

Guilbert arbetade mest i klostrets vapensmedja. Han var särskilt duktig på att smida svärd, som sedan såldes och gav inkomster till klostret. Arn fick hjälpa till i smedjan och lärde sig mycket om smidandets hantverk.

Arn talade latin med Fader Henri och franska med Broder Guilbert. I klostret fanns också nordiska lekbröder, män som bodde och arbetade där, men som ännu inte avgivit klosterlöfte och som därför inte kunde kalla sig munkar. Med lekbröderna pratade Arn det nordiska språket.

En dag frågade Arn om Broder Guilbert hade skjutit med pilbåge någon gång, och om han i så fall vågade ställa upp på en tävling.

Av någon anledning skrattade Gilbert högt. Sedan sade han allvarligt att han faktiskt kunde hantera en pilbåge. Tids nog skulle han och Arn öva tillsammans med olika vapen.

Arn fick också syssla med mycket annat i klostret, eftersom man ännu ingenting visste vad Gud ville med pojken.

Han fick hjälpa till i köket, i trädgården och med fisket i den närbelägna havsviken. Eftersom han hade en vacker röst ville man också att han skulle sjunga vid mässorna.

Arn deltog även flitigt i byggandet av själva klostret. Han var ännu bara ett barn och liten jämfört med de andra. Därför kunde han utföra arbeten i trånga utrymmen, som var svåra att nå för mer storvuxna personer. Under den senaste tiden hade han arbetat med de sista murningsarbetena uppe i klosterkyrkans torn. Efter mer än fyra års byggande var kyrkan i Vitsköl äntligen klar.

Flera av munkarna och lekbröderna undrade om Arn inte var rädd att trilla ner och slå ihjäl sig när han arbetade högt ovan marken uppe i tornet. Men Arn var inte rädd. Han mindes nästan ingenting av olyckan i Arnäs, då han hade fallit ner från ett torn.

Men Fader Henri hade sagt att ett mirakel skedde den gången.

Gud hade räddat Arn från döden, eftersom Han hade en särskild avsikt med Arns liv.

I så fall vore det ju konstigt om Gud lät honom falla ner och dö nu istället. Vad skulle det i så fall ha varit för mening med att rädda honom i Arnäs? Nej, Arn var inte rädd när han rörde sig i klosterkyrkans höga torn.

Broder Guilbert lärde Arn att tillverka pilbågar och pilar. Men att lära honom skjuta behövdes knappt. Aldrig tidigare hade Guilbert sett ett barn med en sådan förmåga att skjuta med båge. Men det sade han inget om. Han ville inte att Arn skulle förstå hur skicklig han var.

Guilbert såg till att övningarna hela tiden blev allt svårare. Arn fick skjuta från längre och längre avstånd. När han någon gång missade ett skott blev han arg på sig själv och bad Broder Guilbert om ursäkt.

Arn hade ingen aning om att han var mer träffsäker än de flesta vuxna och väl tränade skyttar. Han hade ingen att jämföra sig med utom Guilbert, och skickligare bågskytt än Broder Guilbert fanns knappast i den här delen av världen. Men det visste inte Arn.

Broder Guilbert lärde också Arn att hantera svärd. Det handlade inte så mycket om armens styrka utan mer om balans och att tänka snabbt. Det hade nordiska män aldrig begripit. De trodde att bara kraften och styrkan var viktig.

Under de första åren fick Arn öva med träsvärd. Han fick lära sig rytm, balans och konsten att förflytta sig snabbt. Guilbert upptäckte snart att Arn var lika skicklig med vänster hand som med höger. Det var ovanligt och han fick öva sig att använda båda händerna. För att förvirra en motståndare kunde Arn plötsligt kasta över svärdet från den ena handen till den andra.

Broder Guilbert berättade för Fader Henri om Arns goda handlag med båge och svärd. Guilbert hade aldrig sett någon man, ung eller gammal, med samma förmåga.

Fader Henri nickade tankfullt. Han visste att Broder Guilbert kunde bedöma saken. Knappast någon levande man hade träffat så många andra män med vapen i hand som broder Guilbert. Hans tidigare liv var helt annorlunda än det stillsamma liv som han nu levde i klostret. Men om detta hade Arn ännu inget fått veta.

– Gud måste ha en speciell mening med att ge Arn sådana gåvor, sade Guilbert. Jag tror att Arn i framtiden ska tjäna Gud med vapen i hand.

Fader Henri menade att det kunde vara så, men man fick vänta och se. Än så länge var det viktigt att Arn fick ägna sig åt olika saker. Det var lika viktigt att han fortsatte att läsa och studera språk som att han övade sig att hantera vapen.

Han skulle även i fortsättningen ägna sig åt sång, trädgårdsskötsel och byggnadsarbete. Tids nog fick man se vad Gud hade för planer och avsikter med Arn.

KAMPEN OM KUNGAMAKTEN

Det hade gått fem år sedan Magnus Folkessons hustru Sigrid avled och begravdes.

Magnus saknade henne mycket, men livet på Arnäs måste gå vidare. Han saknade också yngste sonen Arn, som han hade skänkt till Gud. Förmodligen skulle han aldrig få se honom igen.

Men Magnus hade den äldste sonen Eskil kvar. Han började bli vuxen och var till både glädje och sorg för fadern. Eskil hade ett gott förstånd och skulle nog bli en duktig affärsman senare. Däremot kunde han knappt alls hantera vapen. Någon krigare skulle Eskil aldrig bli, vilket var synd. I dessa oroliga tider behövdes duktiga krigare i släkten. Det var fortfarande osäkert vem som skulle bli kung i Västra Götaland.

Magnus Folkesson och hans bror Birger Brosa hörde till den mäktiga släkten Folkungaätten. Än så länge hade de inga planer på att själva försöka ta kungamakten. Men det hade stor betydelse vem eller vilken släkt Folkungaätten stödde, när det avgjordes vem som skulle bli kung.

Det var framförallt två släkter som kämpade om kungamakten:
den erikska ätten och den sverkerska ätten.

Erik Jedvardsson, som varit kung över Svealand, tillhörde den erikska ätten. Han hade blivit mördad av danske stormannen Magnus Henriksen, som sedan själv hade utropat sig till svearnas kung. Men varken Magnus Folkesson eller Birger Brosa ville ha dansken som kung. Därför hade Folkungaätten givit sitt stöd åt Karl Sverkersson från den sverkerska ätten. Han var redan kung över Östra Götaland. När han drog ut i krig mot kungamördaren Henriksen hade både Magnus Folkesson och Birger Brosa bidragit med soldater.

Det hade blivit en lätt seger.
När dansken var död lät Karl Sverkersson utropa sig till kung även över Svealand.
Snart tänkte han nog också försöka ta makten över Västra Götaland.
Men då var det inte längre säkert att Karl Sverkersson skulle få Folkungaättens stöd.
Det kunde inte avgöras förrän det var dags.
Kanske skulle man, när den dagen kom, anse det klokare att stödja den erikska ätten.

En vinterdag träffades Magnus Folkesson och Birger Brosa för att tala om framtiden.

Birger tyckte att det snart var lämpligt att brodern gifte om sig. Magnus nickade. Visst hade han funderat på saken.

Algot Pålsson på granngården Husaby hade två ogifta döttrar.

Än så länge var döttrarna knappt mer än barn, men de skulle snart växa till sig.

– Om jag gifter mig med någon av Pålssons flickor kan jag överta en del av Husabys marker, sade Magnus. Arnäs kommer att bli mäktigare och större.

Det höll Birger med om.

Det var riktigt och sant. Ändå tyckte han nog att Magnus borde försöka få en annan hustru. Det skulle vara klokt om man genom äktenskap kunde förena Folkungaätten med den Erikska. Den mördade kung Erik hade ju en bror, Joar Jedvardsson, som i sin tur hade en dotter.

– Hon är visserligen inte så vacker men hon är i alla fall ogift, sade Birger Brosa. Jag tycker att du ska fria till henne.

Magnus suckade.

Han insåg att det inte spelade så stor roll vad han själv tyckte om saken.

Som vanligt skulle det bli som brodern ville.

DEN FÖRSTA FÖRÄLSKELSEN

Aldrig hade Arn sett Broder Guilbert så lycklig som den dagen när de nya hästarna kom. Det var en hingst, två ston och ett hingstföl.

Fader Henri och några andra munkar hade gjort en resa till moderklostret i Frankrike. När de återvände till Danmark hade de med sig två vagnar lastade med vin, franska ostar och annat som behövdes i klostret. Dessutom hade de med sig de fyra hästarna.

Broder Guilbert tog med sig Arn till hagen där de nya hästarna sprang runt. De såg inte riktigt ut som nordiska hästar, de var slankare, smidigare och mer livliga.

– Nu ska vi rida, min pojke, sade Broder Guilbert. Du får ta hingstfölet.

Arn blev förskräckt.

– Hur ska det gå? frågade han.
Unghästen är väl inte inriden? Den är inte van vid att ha en människa på ryggen. Jag kommer att bli avkastad direkt!

– Var bara lugn, det ska nog gå bra,
sade Broder Guilbert.

Han lyfte upp Arn och placerade honom på
den unga hingsten. Arn grep tag i hästens man.
I nästa stund svingade Guilbert sig upp
på den större hingsten, som genast satte iväg
i vild galopp runt hagen.
Guilbert red utan sadel och höll sig bara lätt
med ena handen i hästens man.

Snart började också Arns häst att springa runt.
De red allt snabbare. Arn njöt och blev
som berusad av farten. Det var en ren lycka
att rida på den unga hingsten.

Senare på kvällen förklarade Guilbert för Arn
att de nya hästarna kom från det Heliga Landet.
De var klokare, snabbare och tåligare än några
andra hästar i världen. I det Heliga Landet
användes hästarna i strid. Häruppe i Norden
hade man ju ännu inte lärt sig att strida till häst.
Men den konsten skulle Arn få lära sig.

Han skulle få sköta och ta hand om unghingsten,
som hette Chamsiin.
Han skulle rida in hästen och lära känna den.
Och nog skulle Arn också få öva sig i konsten
att slåss till häst.

Fader Henri tyckte mycket om Arn. Pojken hade alltid varit lydig och gjort som han blivit tillsagd utan att protestera. Han hade älskat det hårda arbetet lika mycket som det lätta, han murade lika gärna uppe i klosterkyrkans torn som fångade fisk i havet. Han studerade språk och den Heliga Skrift med samma iver som han övade med pil och båge.

Men nu tyckte Fader Henri att det fanns ett problem med Arn. Han ägnade alltför mycket tid åt sin häst. Det var nästan som om han var förälskad i hingsten. Han tillbringade större delen av sin tid med Chamsiin, inte bara på dagarna utan ibland också på nätterna.

Vissa nätter hände det att Arn red iväg genom det mjukt böljande landskapet. Bland folket i trakten började det ryktas om en spökryttare som red omkring på nätterna, en ande som red snabbare än vad som var möjligt för en människa.

Fader Henri pratade med Broder Guilbert om saken. Borde man inte tala allvar med Arn, tvinga honom att sova i sin säng på nätterna och ägna mer av sin vakna tid åt att läsa Bibeln och studera latin?

Guilbert ryckte på axlarna.

Han tyckte inte att det var något stort problem.

Nog fanns det värre saker som Arn kunde ha sysslat med än att sköta om och rida en häst.

Kanske skulle han dessutom tröttna snart.

En dag upptäckte Arn att han inte längre kunde sjunga. Rösten skar sig och lät falsk. Han undrade vad han hade begått för synd. Varför hade Gud straffat honom genom att ta ifrån honom sångrösten?

Fader Henri försökte förklara för honom att det inte alls var ett straff.

Arn hade helt enkelt kommit i målbrottet och det var någonting alldeles naturligt.

Det hände med alla pojkar när de förvandlades till vuxna män.

– Har du inte märkt att din kropp håller på att förändras? frågade Fader Henri.

På senaste tiden har du växt mycket och blivit längre och starkare.

Men det är inte bara din kropp utan också din röst som förändras.

Just nu kan du inte sjunga.

Du kraxar som en korp. Men så småningom kommer du att få din vackra röst tillbaka.

Kanske kommer den till och med att vara ännu vackrare, när den blir djupare och fylligare.

Arn tittade oförstående på Fader Henri. Han begrep inte riktigt vad han pratade om. Ibland tänkte Fader Henri att Arn levde i en alltför skyddad miljö bland munkarna. Han visste ingenting om livet utanför klostermurarna, inte ens att alla pojkar förvandlas till män. De blir könsmogna, kommer i målbrottet och upptäcker sin sexuella drift. Om Arn hade levt som en vanlig gosse bland andra gossar, skulle han redan ha känt till allt detta och förstått att det var alldeles naturligt.

Förr eller senare måste Arn få lära känna världen utanför murarna. Han måste få veta att folk i allmänhet ljög, lurades, söp, horade, var avundsjuka, giriga och elaka. Annars skulle han förbli som ett oskyldigt barn också när han blev en vuxen man, och det kunde inte vara Guds vilja.

Arn fortsatte att arbeta med Broder Guilbert i smedjorna. Han fick allt tyngre uppgifter och armarna blev kraftigare. Men Arns viktigaste uppgift var att ta hand om hästarna. De två stona hade nu fött tre föl.

Arn fick rida in unghästarna.

Guilbert fortsatte också att öva Arn i vapnens konst. De övade till häst och till fots.

Träsvärdet var sedan länge bytt mot svärd av stål.

Trots att Arn gjorde stora framsteg fick han nästan aldrig beröm av sin lärare. Däremot fick han alltid kritik när han gjorde fel. Arn hade aldrig sett någon annan man än Guilbert hantera ett svärd. När han jämförde sig med honom kände han sig underlägsen. Arn trodde inte att han någonsin skulle kunna bli lika skicklig. Men han gav inte upp utan fortsatte att öva.

På senare tid hade Arn också börjat tillbringa allt mer tid vid stranden.

En annan av munkarna, Broder Guy, lärde honom hur man knöt nät, fångade fisk och tog sig fram över vatten i små båtar. Arn fick även lära sig att dyka och simma.

Snart var Arn lika duktig som Broder Guy på att knyta nät. Många av traktens kvinnor, fiskarhustrur och fiskardöttrar, samlades kring Arn. I Danmark var det kvinnornas uppgift att knyta nät. De förstod att de nät som Arn tillverkade var bättre än deras egna, och de ville lära sig hur man gjorde.

Och så kom det sig att Arn nästan varje dag satt omgiven av kvinnor, unga och gamla. Han var inte van att träffa kvinnor. När han skulle prata med dem blev han generad.

Han började stamma och rodnade.
Kvinnorna skämtade med honom och fnissade,
vilket ledde till att han blev ännu mer generad.
Men Arn gjorde i alla fall sitt bästa för att lära
kvinnorna att knyta fisknät på munkarnas vis.

Bland kvinnorna fanns en flicka som var
i samma ålder som Arn. Hon var rödhårig
och hette Birgite, och hon ville ofta
att han skulle visa henne igen sådant
som han visste att hon redan kunde.
Då satte hon sig så tätt intill Arn
att han kunde känna värmen från hennes lår.

Birgite var den vackraste människa som Arn
hade sett i sitt liv. Han började drömma
om henne på nätterna och tänkte på henne
hela dagarna. Han längtade efter de stunder,
då de kunde vara tillsammans på stranden.

Snart märkte Broder Guy att Arn var förälskad
i den unga danska kvinnan. Han berättade det
för Fader Henri, som beslöt att straffa Arn.
Eftersom han hade känt lust till en kvinna
blev han under två veckor inlåst i en cell
och fick leva på enbart vatten och bröd.

Arn accepterade straffet, även om han
inte kunde förstå att det var en synd
att längta efter och drömma om Birgite.

Det var ju omöjligt att låta bli!

När strafftiden var över hade Fader Henri och Arn ett allvarligt samtal om kärleken.

Arn menade att det måste finnas

olika sorters kärlek. Han älskade Gud.

Han älskade också Fader Henri, Broder Guilbert och de andra bröderna i klostret. Dessutom älskade han Birgite, men på ett helt annat sätt.

Plötsligt sänkte Arn sitt huvud i skam.

Han kände att han med sina invändningar hade varit olydig mot Fader Henri. Men Henri verkade inte arg, tvärtom tycktes han vara glad.

– Din vilja är stark, dina tankar är fortfarande fria, sade Fader Henri. Det gläder mig.

Vi här i klostret ska inte styra din fria vilja.

Men ändå måste jag förklara varför du har fel.

Fader Henri talade om männens lust

till kvinnor som var naturlig för att människor skulle få barn, men samlaget skulle ske inom

äktenskapet. Annars handlade det om synd.

Och de män som var Guds tjänare i klostret skulle helst inte alls vara i närheten av kvinnor.

Detta kunde Arn inte förstå. Varför fick

munkarna inte umgås med och älska kvinnor?

Varför fick de inte njuta av kärlekens fröjder?

Fader Henri satt tyst en stund.

– Vårt arbete på jorden som Guds tjänare har ett pris, sade han till sist. Och det priset är att vi med hela vår kropp och själ måste tjäna Gud. Annars hade vi aldrig kunnat uträtta något viktigt. Tänk dig att det här i klostret hade funnits massor av kvinnor och barn. Hur skulle det se ut? Då skulle vi inte ha tid att ägna oss åt Gud.

Arn förstod hur Fader Henri menade, men han var ändå inte nöjd med förklaringen. Han begrep fortfarande inte varför det var en synd att längta efter och älska Birgite.

Efter samtalet med Fader Henri gick Arn ut och vandrade. Det var en sval sommarkväll och man kunde känna den första doften av höst i luften. Han gick ner till hagen där hästarna fanns. Han lockade till sig Chamsiin, slog armarna om hingstens hals och började gråta.

– Jag älskar dig Chamsiin, mumlade Arn samtidigt som han tänkte på Birgite.

Han älskade Birgite och kunde inte begripa varför hans känslor var syndiga.

TILLBÄKA I VARNHEM

En dag återvände Fader Henri till Varnhem.
Det hade gått mer än tio år
sedan han tvingades lämna klostret på grund av
hoten från Erik Jedvardssons hustru Kristina.
Men alla strider kring vem som ägde Varnhem
var nu över. Ingen ifrågasatte längre
att klostret tillhörde de franska munkarna.

Under de år som Fader Henri hade tillbringat
i Vitsköl i Danmark hade Varnhem förfallit.
Bara tolv munkar hade stannat kvar där,
och det hade varit svårt för dem att hålla
klostret i gott skick. Det måste nu rustas upp
och repareras. Fader Henri var ivrig
att sätta igång med allt arbete.
Han var glad att vara tillbaka i Varnhem.

En del av munkarna och lekbröderna i Vitsköl
kallades nu till Varnhem för att delta i bygget,
bland andra Broder Guilbert och Arn.
De skulle också ta med sig några av hästarna.

Till Arns sorg lämnades Chamsiin i Vitsköl,
den behövdes där för avel. Men man tog med sig
unghingsten Chimal, som var nästan lika vacker.

Den hästen kunde Arn få ha som sin egen.

Så var det dags att ge sig iväg från Vitsköl och återvända norrut mot Varnhem. Arn visste inte i vilket av klostren han hörde hemma.

En dag i slutet av augusti kom munkarna och lekbröderna fram till sitt mål. Det första Arn fick syn på var Varnhems kyrktorn. Han visste att där inne i kyrkan var hans mor begravd.

En stund senare red han in genom porten till klostret. Han hälsade på Fader Henri och ursäktade sig sedan. Arn skyndade in i kyrkan och föll på knä vid sin mors grav. Där under kalkstenen i kyrkans golv vilade fru Sigrid. Hennes födelseår och dödsår hade huggits in i stenen. Hon föddes 1127 och avled 1155.

Arn var bara fem år gammal när hans mamma dog, men när han låg där på knä bredvid graven var det som om han fortfarande kunde höra hennes röst och se hennes händer framför sig. Arn tyckte också att han tydligt kunde känna moderns doft.

Ungefär en månad efter att Arn hade återvänt till Varnhem invigdes klostret på nytt. Precis som förr i världen skulle Fader Henri vara dess ledare. Men det var Fader Stéphan som predikade under invigningsgudstjänsten.

Stéphan var numera ärkebiskop
över ett nybildat stift som omfattade Svealand
och de två Götaländerna.
Han var kyrkans mäktigaste man i dessa länder.
Efter invigningsceremonin i Varnhem satte sig
Fader Henri och Stéphan ner för att tala.
Efter en stund kallade de till sig Arn.

Arn föll på knä framför ärkebiskopen och kysste
hans hand. Biskopen bad honom att sätta sig
ner. Arn kände sig orolig och förstod inte vad
dessa mäktiga Guds tjänare kunde vilja honom.

– Kommer du ihåg att vi har träffats förut?
frågade ärkebiskopen vänligt på franska.

Arn tänkte efter.

– Nej, det gör jag ärligt talat inte, svarade han.

– Det är inte så konstigt, sade ärkebiskopen.
Du var bara ett barn då. Men du vet väl ändå
att det var ett mirakel som förde dig till klostret?

– Jag har läst mirakelberättelsen, svarade Arn.
Men jag minns ingenting av det själv.
Jag minns bara det jag har läst. Jag föll från ett
högt torn. Mor och far bad för mitt liv och Gud
svarade dem genom att rädda mig från döden.

– Ja, ungefär så gick det till, sade ärkebiskopen. Men vad tror du Gud hade för mening med att rädda dig från döden? Har Herren Gud talat till dig och avslöjat sina avsikter?

Arn satt tyst en stund. Det var som han skämdes för att Gud aldrig talat direkt till honom.

– Nej, jag vet ingenting om Guds avsikter med mig, svarade han till sist.

Fader Henri harklade sig.

– Älskade Arn, nu ska du lyssna på mig och inte bli förskräckt, sade han.

Min vän Stéphan och jag har fattat ett beslut som vi tror är det enda rätta. Vi vet lika lite som du själv vad Gud har för avsikter med dig.

Det lär vi få veta så småningom.

Till dess måste du förbereda dig genom att lära känna världen utanför klostrets murar.

Du vet ingenting om världen där ute. Eller hur?

– Nej, det stämmer, svarade Arn. Jag minns nästan ingenting från livet utanför klostret.

– Just därför ska du återvända till den världen, fortsatte Fader Henri, åtminstone för en tid.

Du ska rida till din fars gård Arnäs.

Det är den befallning vi nu ger dig. Du ska återvända till det som en gång var ditt hem.

Arn såg plötsligt gråtfärdig ut.

– Jag kommer naturligtvis att lyda er befallning, sade han. Men jag förstår inte varför jag inte får stanna kvar här. Jag har alltid försökt att sköta mig och göra mitt bästa.

– Du ska inte se det som ett straff, sade Fader Henri. Kanske kommer du tillbaka hit efter att ha funnit att världen där ute inte passar dig. Men du måste lära dig något om den andra världen och det kan du inte göra här inne i klostret. Vi vill bara ditt eget bästa. Om det är Guds avsikt återvänder du till oss. Men kanske har Gud en uppgift för dig där ute.

– Som sagt, du ska inte se det som ett straff, sade Stéphan. Försök att se det som en utmaning. Minns också att jag, ärkebiskopen, är din vän. När du är ute i den andra världen kan du alltid komma till mig med dina bekymmer.

Ärkebiskop Stéphan reste sig och sträckte fram sin hand mot Arn som föll på knä. Med böjt huvud till tecken på lydnad kysste han handen.

DEN FÖRSVARSLÖSE MUNKGOSSEN

Arn var på dystert humör när han lämnade Varnhem. Han tyckte fortfarande att det kändes som ett straff att han nu måste ge sig iväg från klostret. Men efter att ha ridit en stund började han må bättre. Det var trots allt ganska spännande att ge sig ut i världen och dessutom att få återse barndomshemmet Arnäs, som han knappt kom ihåg. Framförallt såg han fram mot att träffa sin far och storebror Eskil.

Arn började sjunga. Efter den första tiden i målbrottet hade han så småningom fått kontroll över sin röst. Gud hade givit honom sångrösten tillbaka och han kunde åter glädja sig själv och andra med vacker sång.

Efter några timmar syntes i fjärran Skara domkyrkas höga torn. När Arn kom närmare kände han stanken från staden. Det luktade rök, förruttnelse, avfall och djurspillning.

Staden Skara var omgiven av någon sorts murar av trävirke, rishögar och uppkastad jord. Utanför murarna rörde sig berusade män och, till Arns förvåning, några berusade kvinnor.

Arn satt på sin häst och stirrade häpet.
Några småpojkar fick syn på honom
och bestämde sig för att retas. När Arn skulle
rida in genom öppningen i muren ställde de sig
framför honom och spärrade vägen.

– För att komma in här måste man betala tull
till de fattiga, sade den största av pojkarna.

Arn såg sorgsen ut.

– Jag har inte så mycket att ge, sade han.
Bara lite bröd, men det är färskt, bakat i morse.

– Bröd blir bra, sade pojkarna.

Arn tog upp de fyra brödlimporna han hade.
Genast ryckte pojkarna åt sig dem och sprang
skrattande därifrån utan att ens säga tack.
Arn misstänkte att han hade blivit lurad,
men han förstod inte varför pojkarna skulle vilja
lura honom. Han kände dåligt samvete.
Han borde inte tänka illa om de fattiga pojkarna.

Arn var på väg mot Domkyrkan.
När han red fram genom gränderna i Skara
förundrades han över att allt var så smutsigt.
Hästens hovar sjönk ner i gyttja och lort,
stanken var nästan outhärdlig.
Gatan kantades av låga trähus, där människor
och djur tycktes bo tillsammans.

Efter en stund kom han till torget framför kyrkan. Där var marken något renare, men när Arn klev av hästen fick han ändå vara noga med var han satte fötterna. Han band hästen vid en stång utanför domkyrkan. Sedan gick han in i Guds hus. Innanför kyrkporten föll Arn på knä och gjorde korstecken.

Framme vid altaret började en kör sjunga psalmer men det lät inte vackert utan falskt. Framförallt lät den andra stämman illa. Arn gick fram, ställde sig bredvid kören och tog över ledningen av andra stämman. Prästen tittade förvånat på honom. När han såg hur Arn var klädd förstod han att det rörde sig om en lekbroder från Varnhem, en ung man med mycket vacker sångröst. Prästen ville gärna ha med honom i kören.

Arn sjöng med i ytterligare några psalmer. När sångövningen var slut kom prästen fram och frågade vem han var. Arn visste inte riktigt vad han skulle svara. Prästen fick för sig att han var en fattig gosse som blivit utslängd från klostret i Varnhem. Prästen hade ett förslag. Om Arn stannade i Skara och sjöng i domkyrkans kör skulle han få gratis mat och husrum.

Arn tyckte att det var svårt att tacka nej till ett förslag från en präst.

Samtidigt hade han verkligen ingen lust att stanna kvar i den stinkande staden.

Till sist mumlade han något om att han måste gå ut och ta hand om sin häst. Prästen hade svårt att tro att den fattige pojken ägde en häst.

– Försöker du inbilla mig att du har en häst! sade han. Det vill jag se med egna ögon!

När de kom ut ur kyrkan stod mycket riktigt Arns häst där. Däremot var väskan borta. I väskan hade funnits skinkor och korvar som han skulle ta med sig som gåvor till Arnäs. Arn förklarade för prästen vad som hänt.

– Är du inte riktigt klok? frågade prästen argt. Har du lämnat kvar skinkor och korvar som vem som helst kan stjäla? Du måste vara en riktig idiot!

Med ilskna steg gick prästen därifrån. Arn vände sig till Gud. Han bad om förlåtelse för de stackarna som hade lockats att stjäla. Han förstod att han själv bar skuld till det som hänt. Om han inte hade lämnat kvar maten skulle han inte ha frestat dem som var fattiga och hungriga.

Arn kände sig sorgsen.
Han satte sig på hästen och red ut ur Skara.

På gården Redeberga norr om Skara
firades bröllop. Gården sköttes av en man som
hette Gunnar, men den ägdes av domprosten
Torkel i Skara. Domprosten var själv med
på bröllopet. Det var han som hade ordnat
så att den fule Gunnar fick gifta sig
med den vackra bonddottern Gunvor.

Alla var nöjda utom bruden Gunvor.
Hon hade gråtit i flera veckor
och bett sin far att få slippa gifta sig
med den fule, äcklige Gunnar. Hon var kär
i en annan man, men fadern ville inte lyssna
på henne. Han tyckte att han gjorde en bra affär
genom att gifta bort dottern med Gunnar.

Nu satt Gunvor där i brudklänning medan
männen kring bröllopsborden fyllnade till.
Hennes blivande man reste sig,
dräglade och började vingla omkring.
Gunvor ryste när hon tänkte på att hon måste
ligga med Gunnar under den kommande natten.
Plötsligt bestämde hon sig för att fly.
Hon reste sig och sprang ut genom dörren.

Det dröjde en stund innan de berusade männen förstod vad som hänt. Men åtminstone någon av dem hade sett henne fly ur rummet.

– Brudrov! Brudrov! skrek en man som var så full att han knappt kunde stå upp.

Efter en stund lyckades de berusade karlarna samla sig. De hämtade svärd och spjut, satte sig på hästarna och red iväg. Solen var på väg att gå ner. De oroliga kvinnorna spanade mot den bortflyende bruden som fortfarande syntes springande mot vägen till Skara.

Där uppe på vägen kom Arn sakta ridande. Plötsligt fick han se en ung kvinna komma rusande mot honom. Han höll in sin häst och såg på henne.

– Rädda mig! skrek flickan.

Sedan föll hon utmattad till marken. Arn steg av sin häst och satte sig på huk bredvid kvinnan. Då tittade hon upp mot honom, in i hans ögon och log. Hon tackade Gud som hade sänt en ängel för att rädda henne. Arn begrep inte hennes förvirrade tal men han klappade henne lugnande på kinden.

Det var så de berusade bröllopgästerna fann dem. Arn satt på huk och smekte Gunvors kind.

– Brudrov! Brudrov! skrek någon igen.

Ett par män grep tag i Arn och höll fast honom. Han gjorde inget motstånd.

Snart kom brudgummen själv, den fule Gunnar. Man räckte honom genast ett svärd eftersom han enligt lagen hade rätt att slå ihjäl brudrövaren.

När Arn såg svärdet höjas bad han att först få be sina böner.

Det fick han tillåtelse att göra.

Arn kände ingen skräck när han föll ner på knä, bara förvåning. Inte kunde det vara Guds mening att han skulle bli oskyldigt halshuggen av berusade karlar, som tydligen trodde att han hade tänkt göra flickan illa.

En av männen tyckte synd om Arn.

– Inte kan man väl bara slå ihjäl en försvarslös munkpojke, sade han. Ge honom åtminstone ett svärd att försvara sig med.

Flera av de andra männen mumlade instämmande och någon räckte honom ett svärd. Då förstod Arn att det var Guds mening att han skulle få leva.

Gunnar i Redeberga rusade fram med lyftet svärd för att snabbt döda pojken som hade stört hans bröllopsfest. Men han högg bara i luften. Han högg på nytt utan att träffa, och igen och igen. Det var som en ond dröm. Pojken förflyttade sig snabbare än det var möjligt för en människa att göra. Han måste vara en djävul eller en demon.

De andra männen började skratta åt Gunnar som högg och högg utan att kunna träffa. Arn tyckte mest synd om honom. Mannen var berusad och kunde tydligen inte hantera ett svärd.

Gunnar bad att hans granne, Joar, skulle hjälpa honom i striden. När Arn såg de två vuxna männen komma rusande kände han sig för första gången i fara. Han kastade över svärdet i sin andra hand, snodde runt och försvarade sig med två snabba hugg. Gunnar föll till marken med halsen sönderskuren. Joar sjönk stönande ihop efter att ha träffats med ett stick i midjan. Arn stod där stel av skräck. Han förstod genast att de bägge männen var döende. Han var förtvivlad över det han hade gjort. Arn släppte svärdet och sänkte huvudet i bön.

Ingen av bröllopgästerna sade någonting.
De stod där tysta och häpna. Det som de
nyss hade sett måste vara ett mirakel.

Även domprosten Torkel fanns bland åskådarna.
Han sträckte armarna mot skyn och stämde upp
i en psalm. Sedan började han tala om
det mirakel som de alla nyss hade varit vittne till.
Han påstod att han själv hade sett
en ängel stå bakom munkpojken.
Ängeln hade hållit i pojkens arm och fört
hans svärd. Snart intygade flera av de andra
att de hade sett samma sak.
Hur skulle annars en försvarslös munkgosse
kunna värna sig mot två vuxna krigare?

– Det är i sanning ett mirakel,
sade domprosten.

Han åtog sig att själv föra den stackars
munkpojken tillbaka till Varnhem.
Just då brydde sig ingen om Gunvor.
Hon låg på marken några meter bort
och tackade Gud för att Gunnar var död.
Nu skulle hon aldrig behöva gifta sig
med den fule, äcklige mannen.

SYNDERNAS FÖRLÅTELSE

Arn tillbringade natten i Skara domkyrka.
Han låg där på knä och bad ända till gryningen,
förtvivlad över att ha dödat två människor.
Han hade fått svärdet för att försvara sig,
men det kunde inte ha varit Guds mening
att han skulle ta livet av de bägge männen.

På förmiddagen återvände Arn till Varnhem
tillsammans med domprosten Torkel.
Det var en vacker höstdag. Träden runt klostret
hade börjat färgas i gult och rött. Arn var
djupt ångerfylld och tyngd av sin svåra synd.
Prosten var däremot på ett strålande humör
eftersom han föregående dag
hade skådat ett Guds mirakel.

När de hade släppts in genom klosterporten
försvann Arn snabbt in i kyrkan för att be.
Domprost Torkel bad att få prata med
Fader Henri eftersom han hade något viktigt
att berätta.

Det blev ett konstigt samtal mellan dem.
De hade svårt att förstå varandra.

Domprosten kunde varken latin eller franska och Fader Henri hade fortfarande problem med att tala det nordiska språket. Men så småningom började han begripa vad saken gällde. En katastrof hade inträffat. Arn hade dödat två män.

Domprosten såg dock annorlunda på händelsen. Han talade om ett mirakel. Han hade själv sett att en ängel stod bakom Arn och hjälpte honom att hantera svärdet. Fader Henri begrep förstås att ingen ängel varit där och att det inte alls var fråga om ett mirakel. Men han ville inte säga emot eller diskutera saken med domprosten.

Istället frågade Fader Henri vilka världsliga lagar som gällde i det här fallet. Fanns det risk att Arn skulle bli dömd och straffad? Men det förnekade domprost Torkel. Arn hade blivit falskt anklagad för att vara brudrövare. Han hade bara försvarat sig mot de berusade och upprörda männen. Ingen skulle straffa Arn.

Fader Henri var lättad över att den världsliga lagen inte skulle drabba Arn. Samtidigt kände han sorg över den gärning som Arn hade begått. Henri insåg att han själv och Broder Guilbert hade stor skuld i det som inträffat. De borde ha berättat för Arn vem han verkligen var.

Det hade gått nästan en vecka sedan Arn återvände till Varnhem. Under dessa dagar hade Broder Guilbert tillbringat den mesta tiden i vapensmedjan. Han var i färd med att smida ett svärd som på alla sätt var överlägset de svärd som användes av män i Norden.

Han arbetade hårt från tidig morgon till sen kväll. Detta svärd skulle bli ett mästerverk av ett slag som man annars bara kunde finna i det Heliga Landet. Det var där, långt bort i en annan del av världen, som Broder Guilbert hade lärt sig att smida de mest fantastiska svärd som fanns. Han hade lärt sig konsten av muslimerna, saracenerna.

Broder Guilbert hade hållit på med sitt arbete i sex dagar när Fader Henri lät kalla på honom. Det var dags att ha ett allvarligt samtal. De träffades i Fader Henris skrivrum.

– Jag kommer att lyssna till vår vän Arns bikt om en stund, sade Fader Henri.
Han vill förstås bekänna sina synder, främst naturligtvis att han har dödat två män. Jag tänker omedelbart ge honom syndernas förlåtelse. Det har han inte väntat sig och han kommer inte heller att tycka om det. Arn är mycket ångerfull.

Han vill säkert att jag ska straffa honom hårt.
Men det tänker jag inte göra.

Fader Henri reste sig, gick ett varv runt
rummet och satte sig sedan på stolen igen.

– Jag anser att det som hänt inte är Arns fel,
fortsatte Fader Henri.
Det är snarare ditt och mitt fel.

– Du menar att vi borde ha sagt honom
vem han är, sade Broder Guilbert.
Om Arn hade vetat hur skicklig han är på
att hantera vapen, hade ingen behövt komma
till skada när han mötte de berusade bönderna.

– Ja, det är just det jag menar, svarade Fader
Henri, det och något mer. Jag ska nu försöka
förklara för Arn att han är förlåten inför Gud.
Det blir säkert inte lätt. När han lämnade
Varnhem för drygt en vecka sedan, var han
något så sällsynt som en människa utan synd.

– Men det är han inte längre,
sade Broder Guilbert.

– Nej, nu är inte heller Arn utan synd,
svarade Fader Henri. Även du måste tala
med honom och förklara vem han är.

Jag vill att du också berättar vem du själv är.
Arn måste nu få veta att du i många år
var en av de allra skickligaste tempelriddarna
som någonsin har stridit för Gud.

Broder Guilbert böjde sitt huvud och nickade.
Han hade en svår uppgift framför sig.

Arn var blek och såg mycket sorgsen ut
när Fader Henri sökte upp honom.
Under den senaste veckan hade han levt
på enbart vatten och bröd,
och han hade inte velat tala med någon.

– Jag är nu beredd att höra din bikt,
sade Fader Henri.

– Fader, förlåt mig mina synder, började Arn.

Sedan var han tvungen att harkla sig.
Efter de många dagarnas tystnad
var han inte van att prata.

– Jag har begått den svåraste av synder,
fortsatte han efter en stund. Jag dödade två
män. Det finns ingen ursäkt för vad jag gjorde.
Jag är därför beredd att ta vilket straff som
helst. Inget straff kan vara för hårt.

Fader Henri drog djupt efter andan,
han hoppades att han nu gjorde rätt.

– Jag förlåter dig i Faderns, Sonens
och den Helige Andes namn,
sade han och gjorde korstecken först över Arn
och sedan över sig själv.

Arn stirrade helt oförstående på Fader Henri.

– Men det är väl ändå inte möjligt
att du förlåter mig, sade han till sist.
Jag har ju dräpt två män!

– Kanske var det faktiskt så att Gud ville straffa
dessa båda karlar för deras synder, sade Henri.
De försökte tvinga den unga kvinnan, Gunvor,
att gifta sig med en man som hon avskydde.
Det är möjligt att Gud utsåg dig
till Hans redskap och ville straffa dem.
I så fall är du utan synd.

Fader Henri satt tyst en stund innan han
fortsatte.

– Men det är också tänkbart att Gud inte alls
var inblandad i händelsen, sade han.
I så fall är min egen och Broder Guilberts synd
större än din när det gäller dessa dråp.

Vi borde ha talat om för dig vem du egentligen är. Jag vet inte om du känner till att du tillhör den mäktiga släkten Folkungaätten. Förstår du vad det innebär?

Arn ruskade på huvudet.

– Som du vet är alla människor här inne i klostret lika mycket värda, sade Fader Henri. Men så är det inte i världen utanför murarna. Där anses vissa personer och släkter vara viktigare och mer värda än andra. Medlemmar av Folkungaätten betraktas som mycket betydelsefulla.

Fader Henri förklarade att om Arn hade vetat detta skulle han aldrig råkat i strid med männen. Han hade bara behövt säga sitt namn, att han var Arn Magnusson från Arnäs. De berusade bönderna skulle aldrig ha vågat höja sina svärd mot en medlem av Folkungaätten. I så fall skulle de ha mist sina liv som straff redan nästa dag.

– Jag borde ha berättat vem du är, sade Henri. Då hade du aldrig tvingats ge dig in i striden. Sedan finns det en annan sida av sanningen som du inte heller känner till. Den sidan ska Broder Guilbert berätta om.

Så snart du har ätit kvällsmat ska du söka upp honom. Han kommer att berätta mer.

Fader Henri reste sig stelt från stolen som han hade suttit på.

Plötsligt kände han sig gammal.

Han omfamnade Arn och gick sedan därifrån.

När Fader Henri hade lämnat rummet sjönk Arn ner på knä och tackade Gud för att Han hade förlåtit honom och räddat hans själ.

TEMPELRIDDAREN OCH SVÄRDET

På kvällen sökte Arn upp Broder Guilbert,
som redan satt och väntade på honom
i ett av klostrets samtalsrum. Det var mörkt ute.
På bordet brann tre tända vaxljus.
Arn satte sig mitt emot Broder Guilbert.

– Det finns mycket som du inte vet om mig,
började Guilbert. Du vet att jag är munk
i detta kloster, som skapats på order
av vår andlige fader. Vet du vem jag talar om?

Arn nickade.

– Du menar den Helige Sankt Bernhard
av Clairvaux, sade Arn.

– Just det, svarade Broder Guilbert.
Sankt Bernhard grundade vår klosterorden,
Cisterciensorden, i Frankrike. Det skedde långt
innan du var född. Jag är alltså cisterciensmunk.
Men tidigare i livet tjänade jag Gud
på ett annat sätt. Jag var tempelriddare
i Guds Heliga Armé. Även Tempelriddarorden
grundades av Sankt Bernhard.

Broder Guilbert berättade om tempelriddarna.
De var välutbildade stridande munkar
som ville befria Jerusalem
och det Heliga Landet från saracenerna.
De var klädda i vita mantlar med röda kors
och hade vita sköldar med samma blodröda kors.

– Med tempelriddarna skapades
den bästa riddarstyrka som någonsin ridit
med lans och svärd i det Heliga Landet eller,
för den delen, i något annat land, sade Guilbert.
Tempelriddarna ger sig aldrig någonsin,
och till skillnad från andra riddare,
mer klena i tron, fruktar de inte döden.

Arn lyssnade noga. Visst hade han hört talas om
tempelriddarna vid några tillfällen,
men han visste inte mycket om dem.

– Jag var tempelriddare, Guds soldat,
i det Heliga Landet i tolv år, fortsatte Broder
Guilbert. Jag har mött mer än tusen män i strid,
goda män och dåliga män, modiga och fega,
skickliga och oskickliga. Ingen har någonsin
besegrat mig. Jag har aldrig mött någon som
varit bättre än jag på att hantera svärd och lans.
Detta säger jag inte för att skryta utan för
att du ska förstå av vem du lärt dig konsten
att bruka vapen. Har du aldrig anat vem jag är?

Arn ruskade på huvudet.

Det hade aldrig fallit honom in att hans lärare kunde vara en av Guds allra främsta soldater.

– De berusade bönderna som anföll dig hade inte en chans, sade Broder Guilbert.

Det hade inte hjälpt om de varit fyra, fem stycken och alldeles nyktra.

Du hade kunnat döda dem alla.

Ärligt talat tror jag inte att det i detta land finns någon, utom möjligen jag själv, som kan hantera ett svärd med större skicklighet än du. I det Heliga Landet tränade jag många män men ingen som var så begåvad som du vad gäller att handskas med vapen.

De satt tysta en stund.

– Nu vet du vem jag är och också vem du själv är, sade Broder Guilbert till slut.

Fader Henri har låtit hälsa att du ska tillbringa natten i kyrkan. Efter midnattsmässan stannar du kvar där till morgonmässan.

Under natten ska du söka kontakt med Gud.

Arn reste sig och bugade för sin läromästare.

Sedan gick han därifrån. Det var fortfarande några timmar kvar till midnattsmässan.

Han tänkte försöka sova en stund.

Efter midnattsmässan var Arn ensam i Varnhems kyrka. Han tillbringade de första timmarna på knä vid sin mors grav. Han visste knappt längre vem han var. Dels var han lekbroder Arn, men dessutom var han Arn Magnusson från Arnäs. Han bad både till Gud och till Sankt Bernhard i hopp om att de skulle leda honom rätt i livet.

Det var en stormig natt. Utanför kyrkan tjöt vinden. Kanske somnade Arn en stund för plötsligt var det gryning. Till hans förvåning kom hela kören in och ställde upp sig bakom altaret. Kören brukade inte sjunga vid morgonmässan. Arn förstod inte heller varför dopfunten fylldes med helgat vatten. Kören stämde upp i en lovsång till Gud.

Samtidigt gick Fader Henri och Broder Guilbert fram till dopfunten. Guilbert räckte fram ett svärd, som Fader Henri välsignade och bestänkte med helgat vatten. Det var precis som om han döpte svärdet. Arn kunde knappt tro att det var sant. Det var oerhört, ett svärd i Guds hus!

Fader Henri placerade svärdet på altaret och började be bönen Fader Vår.

Sedan gick han fram till Arn
och lade ner svärdet framför honom.
Det var ett underbart vackert svärd som blänkte
på ett sätt som Arn tidigare aldrig sett.

På svärdets handtag stod en text på latin:
IN HOC SIGNO VINCES. Arn visste
vad det betydde: *I detta tecken ska du segra.*

Så föll Fader Henri och Broder Guilbert
på knä. Det blev alldeles tyst i kyrkan.
Broder Guilbert vände sig mot Arn.

– Arn, vår älskade broder, började han.
Detta svärd har jag med Guds hjälp gjort åt dig.
Det ska aldrig höjas i vrede eller för
egen vinnings skull. Detta svärd ska tjäna
Guds goda sak. Det är ditt så länge du lever.
Det är ett välsignat svärd som bara får bäras av
dig eller av en Herrens tempelriddare.
Till skillnad från andra svärd kan detta svärd
även bäras i Guds hus. Bär ditt svärd
som ett tecken på din kärlek till Gud.

Fader Henri reste sig upp och med darrande
händer räckte han över svärdet till Arn,
som först tycktes tveka. Men sedan tog han
emot det. Det var som om Arn varit rädd
att svärdet skulle bränna honom.

Arn reste samma dag.
Men när han nu lämnade Varnhem
var han bättre förberedd än förra gången.
Arn var nära att brista i gråt
när han skulle ta farväl av Fader Henri,
Broder Guilbert och de andra bröderna.
Han ville inte skiljas från dem.

Men till sist red han iväg på hingsten Chimal.
Vid hans sida hängde det heliga svärdet.

HÄLFTEN MAN OCH HÄLFTEN MUNK

Magnus Folkesson var på dåligt humör.
Dessutom höll han på att bli full.
Han satt och drack öl mitt på dagen samtidigt
som han tänkte på sina söner Eskil och Arn.
Herr Magnus kände sig inte särskilt stolt
över sina vuxna söner.
Han visste att folk fnissade och skämtade
om både Eskil och Arn.

Eskil var duktig inom många områden.
Han visste hur man bedrev handel med varor
och brukade jorden på nya och bra sätt.
Så småningom skulle Eskil säkert bli en klok
och rik herre, som skötte Arnäs på bästa sätt.
Problemet var att Eskil
inte hade några typiskt manliga intressen.
Han var usel på att hantera vapen
och skulle aldrig bli någon krigare.
Dessutom höll han på att bli alldeles för fet.

Nu hade det tyvärr visat sig att inte heller Arn,
den andre sonen, var tillräckligt manlig.
Magnus hade hört några soldater
kalla honom nunnan från Varnhem.

Arn hade kommit ridande till Arnäs
en vacker höstdag på en häst som var så mager
att folk började skratta. Dessutom hade han
ett svärd som såg ut att vara gjort för kvinnor.
Svärdet var alldeles för långt och lätt och smalt.

Magnus tänkte på hur Arn hade varit som barn.
Då var han en pigg och livlig pojke,
som i mycket unga år lärde sig att bruka pil
och båge. Men hos munkarna
hade han blivit en helt annan person.
Arn var inte mycket till karl.
Han var stillsam och vek och söp inte.
Ibland verkade han lite dum i huvudet.
På Arnäs umgicks han helst med kvinnorna.
Det var nästan som om Arn hade blivit
en kvinna där bland munkarna.

Särskilt manlig är han inte i alla fall,
tänkte herr Magnus.

Sedan röt han ilsket åt sina husträlar.
Han ville ha mer öl.

Kanske hade det varit bättre
om Arn hade blivit kvar i klostret i Varnhem.
Magnus hade svårt att förstå
varför sonen skulle komma tillbaka till Arnäs
som hälften man och hälften munk.

Magnus Folkesson hade gift om sig
med Erika Joarsdotter,
som hade fött honom tre barn.

Det fanns ingen kärlek mellan honom och Erika.
Ibland hade han till och med svårt att tåla henne.
Men Erika var brorsdotter till den mördade
kungen Erik Jedvardsson, och Magnus visste
att han gjort klokt i att förena Folkungaätten
med den erikska släkten genom äktenskap.

Arn och hans styvmor Erika kom väl överens.
Hon förstod snart att han visste mer
än andra män om sådant
som har med hushållsarbete att göra.
Snart tog han itu med en mängd förändringar
som skulle göra det dagliga livet på Arnäs
både enklare och bättre.
Allt måste bli mer renligt.
Kött och fisk skulle förvaras och tillagas
enligt regler som han hade lärt sig i klostret.

Arn förklarade för Erika att man måste skilja
på rent och förorenat vatten. Snart såg han till
att rent vatten leddes direkt in i kokhusen.
Han byggde ett rökeri där man kunde
röka köttet så att det smakade bättre.

Erika Joarsdotter var tacksam över all hjälp
och alla nya idéer hon fick från Arn.

Efter hans ankomst till Arnäs var det plötsligt mycket enklare att ha ansvaret för hushållet. Hennes arbete som husfru blev både lättare och roligare.

Och maten smakade bättre, det märkte även männen när de satte sig till bords och åt. Allt oftare fick Erika höra uppskattande ord om sin förmåga att laga mat.

Eskil visste inte riktigt vad han skulle tycka om sin yngre bror, som en dag ridit in på borggården på en mager munkhäst. Arn hade verkat bortkommen, nästan dum i huvudet. Den första tiden efter Arns återkomst hade Eskil ofta varit ovänlig, till och med fientlig mot honom.

Men så småningom insåg Eskil att det var hans yngre bror som låg bakom de förändringar som skett på Arnäs under den senaste tiden. En dag bad han att Arn skulle visa honom de förbättringar han hade gjort.

Arn blev glad, nästan lycklig, över broderns begäran. Han berättade om hur han ledde rent vatten rakt in i kokhusen. Han visade också latringroparna där trälarna numera var tillsagda att skita.

Istället för att sprida sin avföring överallt måste de skita på särskilda ställen. Avföringen användes som gödsel på trädgårdslanden. Förr, när de sket överallt, kom avföringen ofta ut i vattnet och spred sjukdomar. Förr spred skiten det onda, nu gjorde den gott som gödsel.

Arn visade också kokhusen där han hade lagt nya golv för att renligheten skulle förbättras. Då blev också maten bättre. Arn visade även rökeriet och de nya lokalerna för lagring av mat.

Snart förstod Eskil att Arn verkligen inte var dum i huvudet. Tvärtom hade han med kunskap och klokhet gjort många förbättringar på Arnäs. Eskil omfamnade sin bror och bad om förlåtelse för att han hade varit ovänlig och ibland nästan elak. Han föreslog att de skulle skåla som bröder och dricka några glas öl ihop.

Först tänkte Arn säga nej. Han hade mycket arbete att göra. Men samtidigt var det ju detta erkännande som han hela tiden hade väntat på. Han hade märkt av faderns och broderns kyla och förstått att de nästan föraktade honom. Nu var han tacksam över Eskils vänlighet. Äntligen accepterade brodern honom och insåg att det arbete han gjorde var gott. Därför skulle han dricka öl med sin bror, även om det var mitt på eftermiddagen.

JAKTEN

Herr Magnus skulle resa till släktingar i Norge för att göra affärer. Det brukade gå vilt till hos de norska vännerna.

Vid gästabuden dracks det mängder av starkt öl.

Sedan ägnade man sig åt våldsamma vapenlekar.

Ofta hände det att någon skadade sig.

Magnus visste att hans söner skulle känna sig bortkomna, kanske till och med rädda, hos de norska släktingarna.

Men eftersom det handlade om affärer ville Magnus ändå ha med sig Eskil till Norge. Han var snabb i huvudräkning och till god hjälp även på andra sätt när det rörde sig om pengar. Däremot hade Magnus ingen önskan att ta med sig Arn, som var alldeles för flickaktig och vek. Han skulle bara framstå som löjlig bland de vilda norrmännen.

Men det var svårt att förklara varför Arn inte fick följa med. Magnus var rädd att sonen skulle bli ledsen och besviken. Problemet fick dock en enkel lösning. Några dagar före avresan till Norge, bad Arn att han skulle få stanna hemma.

Det var den tiden på hösten då trälen Svarte och hans son Kol ägnade sig åt att jaga hjort och vildsvin. Arn ville följa med Svarte och Kol på deras jaktturen och lära sig något om jakt.

Magnus blev glad över Arns begäran. Han slapp ta med honom till släktingarna i Norge. Dessutom var det första gången sedan återkomsten till Arnäs, som Arn visade intresse för en manlig syssla. Visst skulle han få följa med Svarte och Kol. Men inte trodde Magnus att Arn kunde lära sig särskilt mycket om jaktens svåra konst.

Svarte hade ingen lust att ta med sig Arn på jakten, men som träl måste han ju lyda. Han var säker på att den unge mannen skulle vara till mer besvär än nytta.

När de skulle ge sig iväg ledde Arn ut Chimal ur stallet. Både Svarte och Kol tyckte att han skulle välja en annan häst, en kraftig och stark nordisk häst istället för den spinkiga hingsten, som han hade haft med sig från klostret. Arn skrattade åt dem.

– Så snart vi har ridit ut på öppen mark ska ni få se att Chimal är bättre än alla andra hästar som finns på Arnäs, sade han glatt.

Och så var det. När Svarte och Kol såg Arn rida iväg på Chimal över fälten, måste de erkänna att de aldrig hade sett en snabbare och starkare häst.

De red söderut och kom snart upp i ekskogarna på Kinnekulle. Marken tillhörde grannen Algot Pålsson på Husaby, men de hade tillstånd att jaga där. De fick syn på några hjortar, men eftersom Arn pratade för högt och inte rörde sig tillräckligt tyst, blev djuren skrämda och flydde.

Senare på kvällen, när de satt vid lägerelden, ställde Arn många frågor för att lära sig hur man beter sig när man jagar. Svarte och Kol svarade så gott de kunde. Det gällde att alltid gå mot vinden, annars upptäckte djuren att man kom. Naturligtvis måste man också vara tyst.

De åt sin matsäck och lade sig sedan ner för att sova några timmar. Tidigt nästa morgon, i gryningen, skulle jakten börja på allvar.

Solen var på väg upp men hade ännu inte skingrat dimmorna, när Svarte, Kol och Arn gav sig ut på jakt. Det hade varit en kall natt. De frusna löven prasslade under deras fötter.

Efter en stund kom de fram till en liten sjö.
Långt bort i dimman syntes några hjortar.
Svarte viskade till Arn
att han skulle stå stilla och vara absolut tyst.
Om de smög närmare skulle de bli upptäckta.
Efter en stund blev Arn otålig.

– Varför skjuter vi inte hjortarna? viskade han.

Trälarna förklarade att avståndet var för långt
för att skjuta med båge och pil.
Man kunde inte träffa förrän man hade djuren
på halva detta avstånd.

– Jag kan träffa, viskade Arn.

Mellan dimmorna kunde han tydligt se
tre hjortar. Han lade en pil på bågsträngen,
spände den och siktade. Pilen for iväg
och träffade. Arn sköt ytterligare två pilar
i snabb följd.

De väntade en stund tills solen hade skingrat
dimmorna. Sedan gick de för att titta
vilken verkan Arns pilar hade haft.
Den hjortkalv som skjutits först låg död
där den träffats. De två andra hjortarna
hade blivit dödligt sårade men orkat ta sig
från platsen. Svarte och Kol följde deras
blodspår och hittade dem snart.

Sedan hämtade de lasthästarna
som skulle bära jaktbytet till Arnäs.

Arn gick några steg bakom Svarte och Kol,
men han kunde höra vad de pratade om.
Av deras ord förstod han att de var imponerade
av hans förmåga att hantera båge och pil.
Han insåg att han måste ha skjutit bra.

Tungt lastade med de tre döda hjortarna
red Arn, Svarte och Kol nerför Kinnekulles
sluttningar. Vid middagstid var de tillbaka
på Arnäs. Både folk och trälar var förvånade
över att det var just Arn som hade skjutit djuren.
Han kunde inte låta bli att känna sig stolt.

Hjortarna flåddes och slaktades snabbt,
och skinnen bars iväg till garveriet.
Arn diskuterade med Erika Joarsdotter och gav
henne goda råd om hur köttet skulle hanteras.
De kom överens om att det mesta skulle rökas.

Sent på eftermiddagen sökte Arn upp
Svarte och Kol. Han föreslog att de genast
skulle återvända till jaktmarkerna.
De kunde sova över där och börja jaga igen
redan tidigt nästa morgon.
De två trälarna tittade undrande på Arn.
Ingen av dem hade väntat sig att husbondens
son skulle vara så intresserad av att jaga.

Men de höll med om att det var en god idé att så snart som möjligt sätt igång igen.

En stund senare var de redo att ge sig iväg. Eftersom det såg ut att bli ännu kallare den kommande natten, hämtade Kol fler fårskinnsfällar och dessutom nybakat bröd. Sedan satte de sig upp på hästarna och red i kvällningen åter mot Kinnekulle.

Nästa morgon fick de syn på en flock vildsvin. Svarte såg dem först. Han höll in sin häst och pekade. Arn fick titta länge in i ekskogens skuggor innan han upptäckte svinen. De stod alldeles stilla. Arn vände sig till Svarte och frågade viskande om man inte kunde skjuta dessa djur. Svarte förklarade att om man red närmare skulle djuren fly.

– Det begriper jag väl, sade Arn.
Men små svin kan väl inte springa fortare än en häst? Jag rider snabbt ikapp dem. -

Svarte och Kol tittade på varandra.
De tyckte inte att Arn var riktigt klok.

– På slät mark skulle du nog kunna rida ikapp svinen men inte här bland träden,
svarade Svarte.

Och vad ska du göra om du kommer ikapp dem?
Innan du hinner kliva av hästen och spänna
din båge har svinen flytt och är långt borta.

Arn svarade inte. Han bara log. Sedan tog han
fram bågen och några pilar och började sakta
rida mot svinen. Svarte och Kol ryckte
på axlarna.

När vildsvinen upptäckte honom och flydde
satte Arn fart. Det var som om hans häst
flög fram över marken. Svarte och Kol hann se
att Arn stod upp i sadeln utan att hålla sig
med händerna, när han sköt den första pilen.
De såg att skottet träffade. Sedan hördes
bara ljudet av hästens hovar, som försvann
uppför sluttningen mellan träden. Strax därpå
hörde de ett svin som skrek och sedan ännu ett.

Efteråt kunde Svarte och Kol knappt tro på vad
de hade sett. Ingen människa kunde rida så fort
och skjuta samtidigt, särskilt inte i skog.
Bara med hjälp av trolldom kunde en människa
göra något sådant. Arn försökte förklara
att det inte handlade om trolldom
utan om övning. I klostret hade han övat sig
flitigt både i ridandets och skjutandes konst.

Men trälarna trodde honom inte. De var
övertygade om att Arn använt sig av trolldom.

GÄST PÅ HUSABY

Algot Pålsson på Husaby var en rik änkeman, som ägde flera gårdar och stora skogar, men hans största rikedom var de två döttrarna, Katarina och Cecilia.

För flera år sedan, när Katarina bara var tolv år, var det tänkt att hon skulle gifta sig med Magnus Folkesson på granngården Arnäs. Algot tyckte att det var synd att det inte blev så. Det hade känts tryggt och bra att få sin äldsta dotter ingift i den mäktiga Folkungaätten.

Men Katarina hade inte blivit husfru på Arnäs. Magnus Folkesson hade istället valt att gifta sig med Erika Joarsdotter från den erikska kungaätten. Det var säkert klokt gjort. Algot kunde inte klandra Magnus för detta val. Men han beklagade sin egen otur.

Algot Pålsson hade bestämt att döttrarna till en del skulle uppfostras i kloster. De fick turas om att vistas på Gudhem, ett kloster för kvinnor en dagsritt söderut. När Katarina var hemma befann Cecilia sig i klostret och tvärtom.

Det var nyttigt och bra att flickorna fick lära sig att lyda och frukta Gud. Algot menade att det höjde döttrarnas värde när de skulle gifta sig.

Det var kanske inte för sent att få någon av döttrarna ingift i Folkungaätten. Magnus Folkesson hade ju två söner, Eskil och Arn, som var i ungefär samma ålder som Algots flickor. Eskil skulle så småningom ärva Arnäs och bli herre där. Algot hoppades att han skulle kunna gifta bort Katarina eller Cecilia med Eskil.

Magnus Folkessons yngre son Arn hade tydligen återvänt till Arnäs efter att ha tillbringat många år i kloster. Men enligt vad Algot Pålsson hört var Arn inte mycket till man, mer som en munk, och kanske inte lämplig som äkta make. Men det visste han inte säkert. Algot hade inte sett Arn sedan han var ett litet barn.

En afton i oktober kom Arn ridande till Husaby. Han hade två trälar med sig. Deras hästar var tungt lastade med hjort och svin, som de skulle lämna på Husaby. Magnus Folkesson och Algot Pålsson hade kommit överens om, att när folk från Arnäs jagade på Algots mark skulle en fjärdedel av jaktbytet tillfalla Husaby.

Deras jakt måste ha varit lyckosam, tänkte Algot när han såg allt kött som lastades av.

Arn och de båda trälarna hade planerat att genast fortsätta hem till Arnäs, men det ville Algot inte höra talas om. Efter att ha lämnat så mycket prima kött måste Arn stanna som gäst på Husaby över natten.

Algot Pålsson tänkte ställa till ett litet gästabud. Samtidigt såg han en möjlighet att föra samman dottern Katarina med en av sönerna på Arnäs. Just nu var den yngre dottern Cecilia i klostret medan Katarina var hemma på gården. Algot hade hellre låtit henne träffa Eskil, men det fick duga med Arn.

Svarte och Kol fördes till trälhuset. Arn fick en egen liten stuga att bo i. Där lade han sig ner och vilade en stund innan gästabudet började.

Han kände sig orolig inför måltiden. Arn var inte van att vara gäst hos någon, men han visste att det förväntades att han skulle äta och dricka så mycket som möjligt, helst tills han spydde. Arn suckade. Samtidigt lovade han sig själv att verkligen försöka att äta och dricka som ett svin. Han ville inte att hans far skulle behöva skämmas över honom, när han fick höra talas om att Arn varit gäst på Husaby.

Det var mörkt ute när Arn ett par timmar senare gick in i den stora matsalen på Husaby. Han hälsade på Algot Pålsson och Katarina och nickade sedan åt de andra människorna i salen. Han tyckte att Katarina tittade hånfullt och nedlåtande på honom, men han försökte att inte bry sig om det.

Arn fick sitta på hedersplatsen vid Algot Pålssons högra sida. Algot räckte honom det stora dryckeshornet, som var fyllt med öl. Arn skulle öppna gästabudet genom att tömma hornet.

Arn drog ett djupt andetag och gjorde sedan sitt bästa för att dricka upp allt öl. När han flämtande ställde ner hornet var en tredjedel av ölet kvar. Algot tog ifrån honom hornet, tömde det i smyg under bordet, och vände det sedan upp och ner. De andra i salen dunkade då med handflatorna i bordet som tecken på att Arn hedrat deras hus genom att dricka ur i botten. Arn anade redan att han denna kväll skulle tvingas dricka mer än vad han tålde.

Stekt kött bars in.

Arn tyckte att det var illa tillagat och dåligt kryddat, men eftersom han var mycket hungrig åt han ändå med god aptit.

Då och då drack han också några klunkar av det starka ölet som serverades.

Men samtalet gick trögt.

Arn visste inte riktigt vad han skulle prata om, inte förrän Algot började fråga om jakten.

– Var det bara trälarna som jagade eller sköt du själv något av djuren? frågade Algot.

Arn svarade som sanningen var att han hade skjutit sex hjortar och sju svin.

Det blev tyst runt bordet.

Ingen trodde att det var möjligt att han var en så skicklig jägare. De trodde att han skröt och ljög. En ung krigare som hette Tord Geirsson ställde hånfulla frågor till Arn.

– Missade du något skott eller lyckades du döda alla djuren med första pilen? frågade han.

– Jag sköt alla med första pilen, svarade Arn.

Då började Tord Geirsson hånkratta.

Arn förstod att han inte hade svarat så klokt på de frågor han fått. Men han hade ju bara sagt sanningen. Vad annat kunde han göra?

Tord Geirsson tittade på Katarina samtidigt som han sade, att män som skröt om sig själva inte förtjänade att få goda kvinnor.

Arn började ana att den fientlige mannen var kär i Katarina, men han begrep inte vad det hade med honom själv att göra.

Algot Pålsson ville undvika gräl vid måltiden. Han försökte tala om annat, men Tord Geirsson gav sig inte. Han föreslog att man skulle hämta en pilbåge så kunde han och Arn tävla några skott. Matsalen var lång nog att skjuta i. Arn skyndade sig att anta utmaningen innan Algot hann avstyra det hela.

Två husträlar sändes iväg för att hämta båge och pilar. En hopsnörd halmbal ställdes vid dörren i salen. Avståndet dit var 25 steg.

– Det kanske är bäst att du skjuter först, sade Tord Geirsson till Arn. Eftersom du är en så skicklig skytt kan du ju visa hur man gör.

Det hördes en del hånfulla skratt i salen. Utan ett ord tog Arn bågen och valde ut tre pilar. I snabb följd sköt han tre skott. Sedan räckte han bågen till Tord Geirsson och gick och satte sig.

Tord Geirsson stirrade bort mot halmbalen. De tre pilarna hade träffat mitt i prick, tätt intill varandra. Han var vit i ansiktet och insåg att han redan hade förlorat. Han skulle aldrig kunna skjuta lika bra.

Tord Geirsson slängde bågen ifrån sig i vrede och lämnade sedan salen med snabba, ilskna steg. Nu var det honom som alla skrattade åt.

Algot Pålsson var mycket förvånad men också glad över Arns förmåga att skjuta pil. Kanske var pojken trots allt mer karl än munk. Alla ville skåla med Arn för hans seger. Mer öl bars in. Arn kände sig stolt. Han trivdes och skålade och drack.

Algots dotter Katarina hade först tyckt att Arn verkade bortkommen, dum och vek. Men nu började hon plötsligt betrakta honom som en riktig man. Hon serverade honom mer öl och när hon pratade med honom tyckte Katarina att han talade klokt. Hon ställde sig så nära honom att Arn kunde känna hennes kropp.

Han tyckte om hennes närhet. Arn lät henne servera honom mer öl. De talade glatt och log med värme mot varandra.

Algot Pålsson märkte att dottern flörtade med Arn. Kanske borde han säga ifrån och skicka henne till sängs. Men samtidigt hade han inget emot att Katarina och den unge herr Arn blev närmare bekanta. Kanske kunde det till och med leda till giftermål.

Efter en stund märkte Arn att han hade druckit alldeles för mycket öl. Det snurrade i huvudet och han kände att han måste spy.

Han reste sig från bordet, vacklade genom salen och gick ut i den kyliga luften. Där kräktes Arn gång på gång. Mängder av öl och kött for upp genom hans strupe och ut på marken.

När han hade spytt färdigt torkade Arn sig om munnen. Sedan vinglade han iväg till gäststugan där han skulle sova. Han stupade i säng.

Ett par timmar senare fick Arn sällskap i sängen. Gästabudet var över. Det var natt och på Husaby sov nästan alla. Bara snarkningar hördes. Men Algot Pålsson var vaken. Han hörde tassande steg över gården. När han tittade ut såg han att Katarina smög iväg mot huset där Arn låg och sov.

Som en god fader borde han kanske hindra henne. Men samtidigt var det hans plikt att se till att hon blev fördelaktigt gift. Och om hon nu, denna natt, kröp ner i sängen hos Arn och förförde honom, skulle Algot kanske äntligen få uppleva att en av hans döttrar blev gift med en man från Arnäs.

LANDSTINGET PÅ AXEVALLA

Stormän, bönder och andra fria män i Götaland skulle samlas till landsting. Det skedde ett par gånger varje år. Vid tingen löste man tvister, skipade rättvisa, dömde brottslingar och försökte lösa olika gemensamma problem.

Landstinget skulle hållas på Axevalla hed, öster om Skara. För första gången på två år skulle Karl Sverkersson delta. Han var redan kung över Östra Götaland och Svealand. Det ryktades att han nu tänkte utropa sig till kung även över Västra Götaland. Men det fanns många som ville förhindra det.

Magnus Folkesson och hans bror Birger Brosa hörde till dem som inte ville ha en kung från den sverkerska ätten. De kom överens om att Folkungaätten skulle stödja den erikska ätten. Därför hade de nu samlat alla sina krigare när de skulle bege sig till landstinget på Axevalla. De ville se till att Karl Sverkersson inte blev kung.

Det var strax dags för avfärd från Arnäs. Solen var på väg upp. Det skulle bli en kall dag.

Krigarna stod och väntade på borggården.
För att fördriva tiden började några av dem
att ägna sig åt vapenlekar.
De gick lös på varandra med svärd och sköld.

När Arn kom ut på borggården stannade han
och tittade häpet på krigarnas kamp.
Skulle dessa män verkligen vara hans fars
främsta kämpar? De kunde ju inte hantera svärd!
Magnus såg att Arn stirrade på männen
och trodde att sonen hade blivit skrämmd.

– Blir du rädd när du ser dessa vilda vapenlekar?
frågade han. Det är ingen fara.
Dessa väldiga kämpar är ju våra egna krigare.
Du kan känna dig trygg. De är våra beskyddare.

Arn visste inte vad han skulle svara.
Han log osäkert mot sin far. Han ville inte
såra honom genom att säga vad han tänkte
om dessa mäns usla förmåga att hantera svärd.

Arns eget svärd hängde vid hans sida.
Magnus blängde missnöjt på det.
Det lätta, smala svärdet som pojken fått
av munkarna passade inte för en man.
Det gjorde inte heller den magra munkhästen.
Magnus försökte förklara att folkungarna nu
måste rida med stor styrka för att sätta skräck
i fienderna och få dem fredliga.

Då passade det inte att hans egen son väckte löje och blev utskrattad. Så skulle det bli om han visade sig på en mager och värdelös häst och bar ett svärd som såg ut att vara gjort för en kvinna.

Till slut gick Arn med på att lämna sin häst hemma och istället färdas på en av de tröga nordiska hingstarna. Men svärdet vägrade han att lämna ifrån sig. Magnus nickade. Det fick bli som Arn ville. Han fick ta med sig svärdet. Det viktigaste var att han inte kom ridande till landstinget på den eländiga hästen som han fått av munkarna.

Det mäktiga följet red ut från Arnäs. Alla bar kläder i folkungarnas färger: blått och silver. I täten red Magnus Folkesson och Birger Brosa. Därefter följde Eskil och Arn, och efter dem kom alla krigarna.

Utanför Skara skulle andra delar av Folkungaätten ansluta. Där hade de också stämt möte med den erikska ätten. De skulle tillsammans rida in på tinget för att visa sin starka samhörighet. Om inte förr borde Karl Sverkersson då förstå att det blev krig om han försökte utropa sig till kung. I så fall skulle han få både Folkungaätten och den erikska ätten till fiender.

Det ville han nog inte riskera.

Eskil och Arn red bredvid varandra.
Arn verkade vara på ett dystert humör.
Efter en stund frågade Eskil sin yngre bror
om det var något som oroade honom
eller gjorde honom ledsen.

Arn berättade då om sitt besök på Husaby
för några dagar sedan. Han hade uppträtt
på ett sätt som han skämdes för. Först blev han
full och spydde. Sedan hade han legat med
Algot Pålssons dotter Katarina. På natten kom
hon till huset där han sov. Hon klädde av sig
och kröp ner i hans säng. Och sedan låg de
med varandra. Arn kände sig mycket ångerfull.

Men Eskil blev inte alls oroad av att höra detta.
Tvärtom skrattade han högt.

Det där med att spy av för mycket öl och mat
var ju bara bra. Det visade
att han uppskattade maten och drycken.
Just så skulle man bete sig vid ett gästabud.
Man skulle äta och dricka tills man spydde.

– Att du låg med Katarina var nog inte heller
så farligt, sade Eskil till sin bror.

Jag tror att Algot Pålsson gärna vill att någon
av hans döttrar, Katarina eller Cecilia,
ska gifta sig med dig eller mig.

Han vill gärna ha en dotter på Arnäs.
Att Katarina kröp ner i din säng och förförde dig var kanske ett sätt att försöka skynda på planerna på ett äktenskap. Tror du inte det?

Arn svarade inte. Vad skulle han tro?

– Jag är säker på att Katarina planerade det hela, kanske till och med tillsammans med sin far, fortsatte Eskil. Först fyllde hon dig med öl tills du var så full att du inte kunde försvara dig. Sedan förförde hon dig.

– Det är möjligt att det var så det gick till, sade Arn.

– Ja, det är klart, svarade Eskil.

Men Arn var inte så säker. På Eskil lät det nästan som om Arn hade tvingats till samlag mot sin vilja. Men så var det inte.

Katarina hade väckt hans lust och han hade inte alls haft något emot att ligga med henne, i alla fall inte då när han var berusad.

Men han skämdes och ångrade sig efteråt.

Kung Karl Sverkersson hade redan anlänt till Axevalla hed. Han stod där tillsammans med sina närmaste män och såg folkungarna och den erikska ätten rida mot tingsplatsen.

Det var som att se ett stort blått hav komma.
Folkungarnas färger var blått och silver
och den erikska ättens färger var blått och guld.

De kom som en väl rustad krigshär.
Bland dem som red främst fanns Joar
Jedvardsson och hans svärson Magnus Folkesson
samt Birger Brosa.

De var tre mäktiga män med många krigare
som Karl Sverkersson inte ville utmana i strid.
Han förstod att han inte kunde utropa sig till
kung över Västra Götaland vid detta landsting.
Det skulle uppfattas som en krigsförklaring
och han ville inte starta ett krig,
som han kanske skulle förlora.

Strax väster om tingsplatsen upprättade
folkungarna och den erikska ätten sitt läger.
Den sverkerska ätten hade
ett nästan lika stort läger öster om tingsplatsen.
I norr och söder samlades de ätter
som inte hade tagit ställning
i striden om kungamakten.
Karl Sverkersson hade inte gett upp tanken på
att bli kung över Västra Götaland.
Men han förstod att han inte kunde bli det
just nu. Tillfället var inte det rätta.
Det fick ske längre fram.

TVISTEN MED EMUND ULVBANE

Numera visste alla säkert att det var Karl Sverkersson som låg bakom mordet på Erik Jedvardsson. Han hade uppmanat dansken Magnus Henriksen att döda kung Erik. Han hade också hjälpt Magnus Henriksen genom att sända honom den fruktade krigaren Emund Ulvbane. Det var Emund som hållit i det svärd som skilt Erik Jedvardssons huvud från kroppen.

Den man som hade halshuggit Erik Jedvardsson, Emund Ulvbane, var med på tinget. Hans brott hade aldrig kunnat bevisas och han hade inte blivit dömd. Nu hade det uppstått en tvist mellan Emund Ulvbane och Magnus Folkesson. Det gällde vem som hade rätten till några små gårdar som låg på gränsen mellan Arnäs ägor och mark som tillhörde Emund.

I ett tält i folkungarnas läger vid tingsplatsen diskuterade Magnus Folkesson och Birger Brosa tvisten med Emund Ulvbane. Arn och Eskil satt bredvid och lyssnade. Både Magnus och Birger tyckte att problemet borde vara enkelt att lösa.

De förstod inte varför Emund Ulvbane hade dragit saken inför landstinget. Han hade inte ens gjort några försök att först komma överens med Magnus.

– Det är något skumt med det här, sade Birger Brosa. Jag misstänker att det är Karl Sverkersson som har planerat det hela. Kanske har han några speciella avsikter med tvisten.

– Jag tänker i alla fall lösa frågan genom att erbjuda Emund Ulvbane 30 silvermarker för gårdarna, sade Magnus. Det är egentligen för mycket betalt men jag vill inte bråka.

Birger Brosa höll med.
Det var bättre att betala än att strida om saken.

På tinget avhandlades det ena målet efter det andra. Det gällde dråp, stölder och annat. Först sent på eftermiddagen var det dags att avgöra tvisten mellan Magnus Folkesson och Emund Ulvbane.

Magnus tog fram sitt silver och förklarade att han med dessa pengar ville ingå förlikning. Han ville göra upp med Emund Ulvbane på vänskapligt sätt, och han bad honom godta det. Han önskade leva i fred med sin granne. Emund Ulvbane ruskade på huvudet.

Han ville inte gå med på detta, men lagmannen brydde sig inte om vad han tyckte. Han dömde genast till förlikning. Magnus Folkesson skulle betala 30 silvermarker. Saken var avgjord och det var dags för nästa mål.

Men då steg Emund Ulvbane fram och höjde sin högra hand till tecken på att han hade något att säga.

– Jag är tvungen att foga mig i det som tinget bestämt, sade han. Men jag tycker att det är fel att silver ska gå före heder och rätt. Det känns fel att behöva förlika sig med en man utan heder som Magnus Folkesson. Även dina söner är utan heder, två idioter. Den ena är en nunna och den andra är rund och fet som en öltunna.

Emund Ulvbane tittade föraktfullt på Magnus Folkesson och hans söner. Det var tydligt att han ville ha strid.

I folkungarnas läger samlades man i tältet för att diskutera det som hänt. Birger Brosa, som var lagkunnig, hade onda aningar. Att öppet förolämpa någon på ett ting, såsom Emund Ulvbane gjort, var en utmaning. Det var inget som man kunde strunta i. Antagligen skulle det leda till duell, envig eller tvekamp med vapen, mellan Magnus och Emund Ulvbane.

Men de fick vänta tills lagmannen kom
och höra vad han hade att säga om saken.

En stund senare kom lagmannen in i tältet.
Han såg mycket bekymrad ut och förklarade
att lagen var mycket tydlig vad gällde
förolämpningar på ett ting. Magnus hade
att välja på att möta Emund med svärd i hand
eller att bli betraktad som en man utan heder.

– Det är som jag trodde, sade Birger Brosa
och vände sig till Magnus.
Det är Karl Sverkersson som ligger bakom detta.
Allt är planerat. Kung Karl såg till att Emund
Ulvbane drog tvisten inför ting för att få tillfälle
att förolämpa dig. Nu kan det bara sluta
på ett sätt. För att försvara din heder måste du
slåss med svärd mot Emund, och det kommer
att ske på liv och död. Karl Sverkersson hoppas
och tror att du ska bli dödad. Han vet att du
numera är hans fiende, och han vill se dig död.

Magnus Folkesson satt tyst. Han var vit
i ansiktet. Säkert skulle han förlora kampen
om han mötte Emund Ulvbane i envig.
Bara ett Guds mirakel kunde rädda hans liv.
Ända hade han inget val.
Magnus kände sig som en dödsdömd.

– Jag har fattat mitt beslut, sade han till sist.

I morgon i gryningen ska jag möta
Emund Ulvbane med svärdet i hand.
Något annat val finns inte. Som Folkungaättens
ledare kan jag inte förlora min heder.

En lång stund var det tyst och stilla i tältet,
men plötsligt reste Arn sig upp.

– Förlåt om jag lägger mig i denna sak,
sade han. Men är det inte så att Emund Ulvbane
med sina ord kränkte mig och Eskil lika mycket
som han kränkte vår far? I så fall måste vi ju ha
samma rätt som vår far att försvara vår heder.

– Det är sant att du och Eskil är lika kränkta
som Magnus, svarade Birger Brosa.
Men det skulle inte hedra er far om han
skickade någon av sina halv vuxna söner till slakt
istället för att själv försvara sin heder.

Därefter reste Birger Brosa sig upp
och gick snabbt ut ur tältet. Han tyckte inte
att det fanns något mer att diskutera.
Men Arn följde efter honom. Ute i vintermörkret
kom han snart i kapp sin fars bror.

– Käre farbror, jag måste säga dig något viktigt,
började Arn. Och du måste lita på att det jag
säger är sant. Jag är säker på att jag med lätthet
kan besegra Emund Ulvbane eller vilken
som helst av alla de krigare som har samlats här.

Därför måste du se till att det är jag som går till envigen och inte min stackars far.

Birger Brosa tittade på Arn som om han var galen. Han trodde inte alls på vad pojken sade.

– Lita på mig, sade Arn. Under alla mina år i kloster övades jag varje dag i vapenlekar av en man som en gång var tempelriddare i det Heliga Landet. Jag svär vid Gud att jag är den som är bäst lämpad att möta Emund i kamp med svärd. Varför skulle jag ljuga för dig om en så allvarlig sak i en så svår stund?

Birger Brosa såg länge på Arn. På något märkligt sätt blev han plötsligt övertygad om att det Arn sagt var sant. Han omfamnade pojken.

– Då får det bli som du vill, sade han. I morgon i gryningen är det du som tar striden med Emund Ulvbane. Må Gud beskydda dig.

Birger Brosa och Arn återvände till folkungarnas tält för att informera Magnus och de andra om beslutet. Magnus försökte protestera, men Arn gav sig inte. Han och ingen annan skulle möta Emund i envig.

I gryningen nästa morgon samlades många män vid den plats som kallades tre vägars möte. Alla ville se den strid som snart skulle utkämpas. Från väster kom folkungarna och den erikska ätten. Från öster kom kung Karl Sverkersson och hans män. De var muntra och hånfulla eftersom de var säkra på att deras man, Emund Ulvbane, skulle vinna segern. De trodde inte att Magnus Folkesson hade en chans.

Främst bland folkungarna kom Birger Brosa, Magnus Folkesson och hans två söner, alla svepta i sina tjocka, blå mantlar. En stund senare kom Emund och hans följe.

Vädret var kallt och den uppstigande solen färgade himlen röd som blod. När solens första strålar bröt fram skulle striden börja.

Emund Ulvbane kastade av sig sin mantel, drog sitt tunga svärd och steg med långa mäktiga kliv ut mitt på stridsplatsen. Det som sedan hände hade ingen av åskådarna väntat sig.

Den yngste av Magnus Folkessons söner,
han som kallades munkpojken eller nunnan,
lade nu av sig manteln och drog sitt långa,
smala svärd. Han kysste svärdet.
Sedan gjorde han korstecken och gick långsamt
men utan att tveka fram mot Emund.

Först var det alldeles tyst bland de församlade.
Sedan steg ett starkt mummel av missnöje.
Pojken bar inte ens några skydd, varken hjälm
eller ringbrynja.
Minsta hugg skulle döda honom.

Emund Ulvbane kände sig förolämpad.
Motståndarna tänkte tydligen tvinga honom
att antingen avstå striden eller att slå ihjäl
en försvarslös munkgosse, vilket inte var särskilt
manligt eller hedersamt.
Men Emund tänkte inte avstå från att slåss.
Han beslöt att få slut på kampen
så fort som möjligt.

Emund lyfte svärdet och sprang mot Arn
för att hugga av honom huvudet. Strax låg
Emund Ulvbane på marken. Han hade missat
grovt och tappat balansen. Istället för att
utnyttja tillfället och gå till attack stod pojken
stilla kvar. Han väntade på att den rasande
krigaren skulle resa sig och anfalla på nytt.

Emund fortsatte att hugga efter sin motståndare, men Arn rörde sig snabbt och vek hela tiden undan. Ännu hade han inte ens höjt sitt eget svärd. Snart började åskådarna att skratta åt Emund, som trots sina rasande ansträngningar aldrig lyckades att träffa med sina hugg.

Arn var säker på att han skulle vinna kampen, men han ville vinna utan att dräpa. Han tänkte skona Emunds liv.

Han lät motståndaren fortsätta att hugga i luften tills han blev trött. Då började Arn försvara sig. Han mötte Emunds hugg med sitt eget svärd, men sedan steg han plötsligt bara åt sidan igen. Då föll Emund Ulvbane åter till marken av sin egen tyngd och kraft. Arn gick snabbt fram till honom och riktade sin svärdspets mot Emunds hals.

– Om du överräcker din sköld som tecken på att du ger dig ska jag skona ditt liv, sade Arn.

Men Emund ville inte ge sig. Plötsligt kastade han sig åt sidan, reste sig och så var striden igång igen. Nu började dock alla inse att Arn inte var någon försvarslös munkgosse. Tvärtom, han var Emund Ulvbanes överman.

Arn förstod att han inte kunde vinna genom att Emund gav upp. Men han ville fortfarande inte döda honom. När han till sist lyfte svärdet för att hugga siktade han varken på Emunds huvud eller hals. Istället riktade han in sig hans högra handled, där ringbrynjan inte skyddade. Utan att tveka högg Arn till med all kraft.

Det gick ett sus av förfäran genom åskådarna, när de såg Emunds stora svärd singla iväg genom luften med hans högra hand fortfarande vid fästet.

Emund sjönk ner på knä och slängde ifrån sig skölden. Med vänster hand grep han runt sin avhuggna handled för att stoppa det sprutande blodet. Arn steg fram till Emund Ulvbane, tog upp hans sköld och gick sedan till sin far och överräckte Emunds sköld till honom.

Arn hade vunnit segern.
Emund bars snabbt bort för att få vård.

Ingen man som var där skulle någonsin glömma striden. Och de som inte var där skulle många gånger få höra historien om hur Arn Magnusson hade besegrat Emund Ulvbane i en av de märkligaste kamper som någonsin hade utspelat sig i Västra Götaland.

KNUT ERIKSSON

Knut Eriksson var son till den mördade kungen Erik Jedvardsson. Under de senaste åren hade Knut bott hos släktingar i Norge, men denna vinter återvände han till Västra Götaland. Han hade sänt bud till Magnus Folkesson att han tänkte komma och hälsa på.

En kall dag i december anlände Knut Eriksson och hans norska krigare till Arnäs.

Knut omfamnade först Magnus och sedan Arn. De hade blivit vänner för många år sedan när de var barn.

– Härifrån har jag starka minnen, sade Knut och klappade om sin jämnårige vän.

Han påminde Arn om en kväll för många år sedan, då han hade besökt Arnäs tillsammans med sin far, Erik Jedvardsson.

– Det var stor fest här på Arnäs, sade Knut. Du och jag var bara små pojkar och blev skickade i säng. Men vi smög upp igen och gömde oss i ett mörkt hörn av matsalen, alldeles vid dörren. Minns du det?

Arn nickade och log.

– Alla vuxna män var berusade, inte minst din far, sade Arn. Han var på väg ut på gården för att pissa men han kom aldrig längre än till dörren. Där ställde han sig och pissade på oss. Han märkte inte att vi gömde oss i mörkret, och vi vågade inte röra oss eller säga något. Vi blev pissade på av en man som senare skulle bli både kung och helgon.

Knut och Arn skrattade länge åt detta minne.

Arn var nu en omtalad och respekterad man, som hade besegrat självaste Emund Ulvbane i strid. Magnus Folkesson hade tidigare skämts för sin son men numera var han mycket stolt över att vara far till Arn. Också Eskil tyckte att det var en heder att ha en sådan bror.

Sent på kvällen satt Knut, Arn och Eskil och drack öl tillsammans och pratade. Efter en stund kom samtalet in på kampen vid Axevalla landsting. Men Arn ville helst inte prata om saken. Han hade ju bara slagit en drummel med sämre svärd och sämre övning. Det var inget märkvärdigt med det.

– Det var synd att du skonade
Emund Ulvbanes liv, sade Knut.
Han dödade min far. Emund är
en kungamördare och förtjänar inte att leva.
Men jag ska fullborda det som du inte avslutade.
Jag ska hämnas min far genom att döda Emund.

Arn tänkte säga något men Eskil hann före.

– Kanske kan du ändå vänta en tid
med att dräpa Emund, sade han till Knut.
Jag skulle vilja göra affärer med honom först,
närmare bestämt köpa hans mark.

Eskil tog fram en karta som han rullade ut
på ett bord. Han pekade ut Arnäs marker
och sedan Forsvik, där Emund hade sin gård
vid Vätterns västra strand.

– Här sitter nu Emund med en hand avhuggen,
sade Eskil och pekade på Forsvik.
Han är omgiven av fiender.
Jag tror att Emund gärna vill flytta
till en annan del av landet.
Om vi på Arnäs kan köpa hans mark
så äger vi all mark mellan Vänern och Vättern.

– Du kanske kan övertala honom att sälja,
sade Knut.

– Ja, jag tror det, svarade Eskil.
Om du dräper honom nu kommer Forsvik
att ärvas av hans släktingar.
Då är det inte så säkert att vi får köpa marken.
Men jag antar att Emund Ulvbane är beredd
att sälja den till oss. Jag tycker
att vi åker till Forsvik och kräver av Emund
att jag får köpa gården.
Han kommer knappast att säga nej.

– Nej, det törs han nog inte, sade Knut.
Vi ska nog lyckas övertala honom.

Eskil och Knut började skratta.
Arn satt tyst.
Han förstod inte vad som var så lustigt.

JULOTTAN

Detta år skulle det bli stor julotta i Husaby kyrka. Även Magnus Folkesson och hans familj tänkte fira julottan i Husaby istället för i den egna kyrkan i Forshem.

Ryktet om att Arn var en god kyrkosångare hade spridit sig till Husaby. Någon vecka före jul anlände ett bud till Arnäs med en förfrågan. Kunde Arn tänka sig att komma till Husaby några dagar före julottan och öva med kyrkokören?

Arn lovade att han skulle rida dit redan följande dag.

Magnus ville skicka med honom några krigare som skydd. Efter kampen med Emund Ulvbane hade Arn fått fiender. Det fanns säkert män bland kung Karl Sverkerssons vänner, som önskade att se honom död.

Men Arn ville inte ha något beskydd. Om han red till häst i dagsljus skulle ingen komma åt honom.

– Åtminstone inte om jag får rida
min egen usla munkhäst, sade han skämtsamt.

Då log också Magnus.
Med tiden hade han insett att Arns häst
var överlägsen alla hans egna hästar,
både vad gällde snabbhet och styrka.

Redan vid middagstid nästa dag var Arn framme
vid Husaby kyrka. Han var på gott humör
eftersom han tyckte om att sjunga.

Bland sångarna i kören fanns
Cecilia Algotsdotter, dotter till Algot Pålsson
och yngre syster till Katarina, som ju Arn redan
hade träffat. Han hade till och med delat säng
med Katarina en natt när han var berusad.

Men Cecilia hade han aldrig sett.
När Arn steg in i den kalla kyrkan lade han
dock genast märke till hennes sångröst.
Han hade aldrig hört något så vackert.
Men han stod för långt från kören för att se
vem som sjöng med denna himmelska röst.

När det blev ett uppehåll mellan två sånger
gick Arn fram och hälsade på prästen som ledde
kören. Han nickade också åt de andra sångarna.

Det var nu han såg Cecilia för första gången. Hon påminde honom om Birgite, den danska fiskardottern som han blev förälskad i när han bodde bland munkarna i klostret Vitsköl. Flickan som stod framför honom nu var lika rödhårig som Birgite. Hon hade bruna ögon och ett vackert blekt ansikte. Arn måste ha stirrat på henne för hon log retfullt mot honom. Antagligen var hon van vid att unga män stirrade på henne.

Cecilia visste dock inte vem nykomlingen var eftersom prästen inte presenterade honom. Han sade bara att det kommit en sångare från kyrkan i Forshem, vars röst nu skulle provas. Prästen vinkade fram Cecilia.

– Jag vill att ni två ungdomar ska sjunga ensamma, sade han.
Det får bli samma sång som nyss, i två stämmor.

Cecilia började att sjunga den första stämman. Arn hörde genast att det var samma himmelska röst som han hört när han kom in i kyrkan. Också Arn började sjunga. Han lade sin andra stämma tätt intill hennes. Det var som om han följde henne i en dans där deras röster slingrade sig runt varandra. Det var som om de alltid hade sjungit ihop.

Arn och Cecilia tittade på varandra medan de sjöng. De såg inte längre prästen och de andra sångarna, som alla förundrades över denna vackra sång, denna skönhet som strömmade ut som ljussken under kyrkvalvet. Arn och Cecilia såg bara varandra.

Kören fortsatte att öva hela eftermiddagen. Prästen var på ett strålande humör, eftersom han nu hade två utmärkta sångare som kunde leda de andra. Aldrig tidigare hade så vacker sång hörts i Husaby kyrka. Först i skymningen slutade de att öva.

När Arn och Cecilia stod utanför kyrkan fick de äntligen tid att prata en kort stund med varandra. Arn skulle sova i prästgården. Cecilia skulle hem till sin far. Två soldater stod och väntade på att föra henne hem. Den ene soldaten kände igen Arn.

– God kväll, herr Arn Magnusson, sade han artigt.

Cecilia trodde att hon hade hört fel. Inte kunde väl denna fridsamma yngling med sina milda ögon vara den man som alla talade om i hela Västra Götaland? Inte kunde det väl vara han som hade besegrat den fruktade krigaren Emund Ulvbane i strid?

- Vad är ditt namn? frågade hon.

- Jag är Arn Magnusson från Arnäs, sade han.
Vem är du själv?

- Jag är Cecilia Algotsdotter härifrån Husaby,
svarade hon blygt.

Båda tyckte att det kändes som om Gud hade
fört dem samman. Så hade det känts redan
inne i kyrkan när deras röster i glädje och sång
slingrade sig tätt tillsammans.

Julottan i Husaby kyrka år 1166 blev
minnesvärd. Skönare lovsång till Gud
hade aldrig hörts där, det var alla överens
om. Himmelska toner fyllde kyrkan när den
16-årige Arn Magnusson och den jämngamla
Cecilia Algotsdotter sjöng tillsammans.
Glädjen och kärleken strålade från deras
ansikten.

Sällan hade man skådat ett vackrare par.
Många menade att det var Gud själv
som hade sammanfört Cecilia och Arn.
De var som skapade för varandra.

Algot Pålsson tyckte nog också att det såg så ut.
Kanske skulle han nu äntligen få en dotter
på Arnäs.

Men han visste också att herr Magnus och sonen Eskil inte var lätta att göra affärer med. Kanske hade de planer på ett mer förnämt gifte för Arns del nu när han hade blivit så omtalad och beundrad. Det påstods att han var nära vän med Knut Eriksson, som många trodde skulle bli landets nästa kung. Kanske ville folket på Arnäs, att Arn skulle gifta sig med någon flicka från den erikska ätten.

Det fanns också andra hinder. Visserligen var Algot Pålsson och Magnus Folkesson goda grannar och vänner, men på senare år hade de givit sitt stöd till olika kungaätter. Algot stödde den sverkerska släkten medan Magnus stod i förbund med den erikska släkten. En sådan sak kunde också försvåra ett giftermål mellan Cecilia och Arn.

Men nog var ungdomarna vackra att se på när de stod där bredvid varandra i kyrkan. Och alla var överens om att de sjöng gudomligt tillsammans.

HÄMNDEN

Några månader senare återvände Knut Eriksson och hans norska krigare till Arnäs. Tillsammans med Eskil ville han så snart som möjligt fortsätta till Forsvik för att avsluta affärerna med Emund Ulvbane.

– Men jag tycker inte att du ska följa med, sade Knut till Arn. Det skulle försvåra affärerna. Emund vill nog inte träffa den man som besekrat honom i strid och huggit av hans hand.

Arn var bara tacksam över att slippa följa med till Forsvik. Han ville hellre rida till Husaby och träffa Cecilia.

En dag i mitten av mars lämnade Eskil och Knut samt ett stort antal krigare Arnäs för att bege sig till Forsvik.

Det var vår i luften men ändå så pass kallt att isarna fortfarande var stadiga.

De planerade att göra en övernattning. Framåt kvällen följande dag skulle de sedan överraska Emund Ulvbane med ett oväntat besök.

Först när mörkret hade fallit red de fram till Forsvik. På så sätt kunde de ta sig ända in på gårdsplanen innan de upptäcktes. Emund och hans folk blev överraskade och avväpnades snabbt. Soldater och andra män låstes in och vaktades av de norska krigarna.

I huvudbyggnaden fanns nu bara Emund själv, hans hustru Ingeborg, deras barn samt några ofarliga trälar.

Eskil förklarade att han kommit i affärer. Han lät hämta in en kista med silver. Den ställdes upp på bordet mellan honom och Emund, som drog en suck av lättnad. En stund hade Emund fruktat för sitt eget och familjens liv, men silvret måste betyda att det faktiskt handlade om affärer.

Hustrun och barnen ombads att lämna rummet. Eskil och Knut blev ensamma med Emund, som ju visste mycket väl vem Eskil var. Men han begrep inte varför denne Knut satt med vid bordet.

– Vem är du? frågade Emund Ulvbane.
Jag känner ingen Knut.

Knut Eriksson svarade inte.

– Svaret på din fråga ska du få en annan gång, sade Eskil. Nu ska vi göra affärer.

Han förklarade vad saken gällde.
Han ville köpa Forsvik med all tillhörande mark.
Köpebrevet var redan färdigt.
Det var bara för Emund att skriva på.

Emund Ulvbane tyckte att priset som erbjöds för Forsvik var alldeles för lågt, men han vågade inte protestera. Han insåg att han fick vara glad om han kom undan med livet i behåll. Men innan han skrev på köpebrevet ville han ha vissa försäkringar.

– Det känns inte tryggt att göra affärer när ni har tagit mina egna soldater till fånga och låst in dem, sade han.

Eskil föreslog att man nästa morgon skulle lasta slädar med Emunds hustru och barn samt de soldater som ville följa med. Man skulle vänta tills de hunnit så långt att de var i säkerhet. Först då skulle man göra upp affären.

– Då vet du i alla fall att din familj är vid liv, sade Eskil.

– Men hur vet jag att ni kommer att skona mitt eget liv? frågade Emund.

Hur ska jag vara säker på att ni inte dödar mig
så snart jag har skrivit på papperet?

– Det kan du inte vara säker på, sade Eskil.
Men det är väl ändå skönt att veta att din familj
har klarat sig. Alternativet är att vi omedelbart
dräper er allesammans eftersom vi har svårt
att komma överens.

Emund skyndade sig att säga,
att han naturligtvis ville bli överens med Eskil.
Men han hade en sista sak att föreslå.
Silvret som han fick för Forsvik borde lastas
på slädarna tillsammans med hans familj.

Eskil var tveksam. Man brukade inte betala
för något som man ännu inte hade fått.
Till sist enades de om en kompromiss.
Hälften av silvret skulle lastas på slädarna.
Den andra hälften skulle Emund få
när han hade skrivit på köpebrevet.

Det hade blivit natt. Nu skulle man försöka
sova några timmar i väntan på gryningen.

På morgonen tog Emund farväl
av sin fru Ingeborg och sina barn.
Hälften av silvret placerades i en av slädarna.
Därefter drog slädarna bort över Vätterns isar.

Man väntade tills slädarnas försprång
var så stort att ingen skulle hinna upp dem.
Därefter var det dags att avsluta affären.
Emund var blek och verkade rädd
när han skulle skriva på köpebrevet.
Hans högra hand var avhuggen, armstumpen
var omlindad med tygremsor. Emund skrev på
papperet med sin darrande vänsterhand.

Eskil rullade ihop köpebrevet
och stoppade det innanför skjortan.
Han sköt över kistan med resten av silvret
till Emund och tog därefter farväl.

Eskil gick ut på gården, sadlade sin häst
och red sedan iväg från Forsvik
tillsammans med sina krigare.
Han ville därifrån så snabbt som möjligt.
Han hade ingen önskan att bli vittne till
vad Knut Eriksson tänkte göra
när han blev ensam med Emund Ulvbane.

En stund efter att Eskil hade gett sig iväg
från Forsvik dräpte de norska krigarna
alla Emunds soldater. De döendes skrik hördes
in i huset där Knut Eriksson satt tillsammans
med Emund. Båda förstod vad som hände.

– Igår undrade du vem jag är, sade Knut.
Det ska jag säga dig nu.

Jag är Knut Eriksson,
son till den mördade kung Erik Jedvardsson.
Jag vet att det var du som halshögga min far,
och nu ska du själv dö på samma sätt.

Emund Ulvbane gjorde ett försök att fly
men han fångades snabbt in av de norska
krigarna. De släpade ut honom på gården
och höll fast honom.

Med ett enda hugg skilde Knut Eriksson
Emunds huvud från kroppen. Sedan lät han
sätta upp huvudet på en lans mitt på gården.
På så sätt skulle de trälarna som fanns kvar
påminnas om att de hade fått en ny herre.

Några av Knut Erikssons män lämnades kvar
på Forsvik. De skulle stanna där
och bygga ett skepp som skulle vara klart
när isarna på Vättern gick upp.

Tillsammans med resten av sina män
red Knut västerut. Nu hade han hämnats sin far.
Han hade dräpt Emund Ulvbane. Det var
det första steget på vägen mot kungamakten.
Knut Eriksson var övertygad om att han snart
skulle vara kung inte bara i Västra Götaland
utan också i Östra Götaland och Svealand.
Han tänkte erövra alla tre kungakronorna.

KÄRLEKENS HINDER

På sin hingst Chimal red Arn mot Husaby.
Han red som en däre med en dæres fart
eftersom han lântade så starkt efter Cecilia.
Han skulle bo på Algot Pålssons gård några
dagar för att tillsammans med Cecilia öva in
nya sånger inför en kommande mässa i kyrkan.

Men det var förstås inte bara för sångens skull
som Arn och Cecilia ville träffas.

De var förälskade och lântade efter
att vara tillsammans så mycket som möjligt.

Så länge det unga paret bara satt och sjöng
var allt gott och väl, men Algot Pålsson oroade
sig för att de skulle hitta på att göra annat
tillsammans. Han mindes Arns första besök
på Husaby och vad som hände den gången.
Det slutade med att hans äldsta dotter, Katarina,
hamnade i säng med Arn. Algot ville inte
att något liknande skulle hända igen.

Han tillät inte att Cecilia och Arn var ensamma.
Det fanns hela tiden andra människor
i närheten som såg till att sångövningarna
inte förvandlades till lek med kyssar och smek.

En dag fick Cecilia och Arn tillåtelse att göra en ridtur tillsammans. Men några av Algot Pålssons män fanns hela tiden i närheten och bevakade vad de gjorde. Cecilia och Arn red sida vid sida uppför Kinnekulles södra sluttningar. Vindarna var ljumma. Det var vårens första varma dag, snön hade smält bort.

De red en stund under tystnad tills de kom till en urgammal ek, som lutade sig över en bäck. Där steg de av sina hästar och satte sig på marken med eken som ryggstöd. Algot Pålssons soldater hade stannat en bit bort. De kunde se det unga paret men inte höra vad de sade.

Cecilia och Arn tog varandras händer och såg på varandra.

– Jag vill vara din mer än jag vill något annat på jorden, sade Cecilia.

– Jag är också din, Cecilia Algotsdotter, mer än något annat på jorden och för alltid, svarade Arn.

De satt tysta en stund. Till slut sade Arn att han nu skulle rida tillbaka till Arnäs och tala om för sin far att han ville gifta sig med Cecilia. Först blev hon glad men såg sedan ledsen ut.

– Du vet väl att det finns hinder för vår kärlek, sade hon.

– Nej, vad skulle det vara? sade Arn.

– Min far har givit sitt stöd till Karl Sverkersson men din far vill att Knut Eriksson ska bli kung i Västra Götaland, svarade Cecilia.

Så länge kung Karl är i livet
kan det nog inte bli något äktenskap mellan oss.
Det tror jag inte att våra fäder går med på.

Men Arn verkade inte särskilt bekymrad.
Inte kunde väl striden om kungamakten stoppa hans och Cecilias kärlek? Han tänkte gifta sig med Cecilia. Det skulle ingen kunna ändra på.
Med Guds hjälp skulle deras kärlek övervinna alla hinder.

Magnus Folkesson och hans son Eskil
satt och diskuterade Arns kärlek till Cecilia.
Framförallt pratade de om hans planer på
att gifta sig med henne. Skulle de tillåta det
eller inte? Det fanns både sådant som talade
för och sådant som talade emot ett äktenskap.

För flera år sedan hade Magnus själv funderat
på att gifta sig med en av Algot Pålssons döttrar.
Anledningen var
att han ville göra Arnäs mäktigare och större
genom att överta en del av Husabys marker.

Det var i stort sett samma skäl som talade för ett äktenskap mellan Arn och Cecilia.
Det skulle stärka Arnäs ställning och makt.

Det som talade mot giftermålet var kampen om kungamakten. Algot Pålsson hade ju givit sitt stöd till Karl Sverkersson – en man som Magnus numera betraktade som sin fiende. Så länge kung Karl var i livet kunde ett äktenskap inte bli aktuellt. Men om han dog fick Arn och Cecilia gärna gifta sig. Ryktet sade att Knut Eriksson hade planer på att mörda Karl Sverkersson och själv utropa sig till kung.

– Vi får hoppas att det blir så, sade Magnus.

Eskil tog på sig den svåra uppgiften att berätta för sin bror om deras beslut: Så länge Karl Sverkersson var i livet kunde Arn inte gifta sig med Cecilia Algotsdotter.

I början av april återvände Knut Eriksson till Arnäs. Han hade bara några få män i sitt följe. Knut bad genast att få tala med Arn. När de var ensamma berättade Knut om sitt ärende.

– Nu har den avgörande stunden kommit, började han. För mig gäller det kungakronan och för dig gäller det Cecilia.

Knut förklarade att han kände till
att Arn ville gifta sig med Cecilia Algotsdotter,
men att det var omöjligt
så länge Karl Sverkersson var i livet.

– Därför ska du nu hjälpa mig att dräpa
den man som låg bakom mordet på min far
Erik Jedvardsson, sade Knut.
Vi vet båda att det var Emund Ulvbane
som höll i svärdet, men det var Karl Sverkersson
som gav order om att min far skulle dödas.

Just nu trodde Karl Sverkersson
att han satt säker i sin borg på Visingsö
i Vättern, men Knut tänkte överraska honom
och dräpa honom. Han skulle segla till ön
i ett litet skepp med bara några få män,
som skickligt kunde hantera pilbåge och svärd.
Han ville att Arn skulle vara en av dem
som följde med och hjälpte honom.

– Om Karl Sverkersson dör
kan du gifta dig med Cecilia, sade Knut till Arn.
Och då ska jag som kung vara den första
att välsigna ert äktenskap.

Arn nickade. Han tänkte följa med till Visingsö,
inte för att han önskade dräpa Karl Sverkersson
men för att han ville gifta sig med Cecilia.

KUNGAMORD

Knut och Arn begav sig till Forsvik vid Vätterns strand. Där hade Knut dräpt Edmund Ulvbane för en månad sedan. Några av Knuts män hade därefter stannat kvar på gården för att bygga ett skepp.

Båten var nu färdig.
Det var ett litet, lätt skepp som kunde färdas snabbt i vatten och även släpas över is.

Knut och Arn stannade tre dagar på Forsvik. Sedan gav de sig iväg just vid den tid på våren då isarna började brista. Sammanlagt åtta män skulle segla iväg över Vättern. Skeppet drogs över isen tills de kom till öppet vatten. Därefter satte de kurs mot Visingsö, där Karl Sverkersson och hans soldater trodde att de var trygga och säkra.

Det var skymning när Arn, Knut och de andra männen närmade sig den södra udden på Visingsö där Karl Sverkersson hade sin borg. De förstod att Gud var med dem när de såg att udden var omgiven av öppet vatten.

Men isen måste släppt så sent som samma dag.
Stora och små isflak flöt fortfarande omkring.

Om de hade kommit ett dygn tidigare hade
vattnet fortfarande varit fruset och det skulle
ha varit svårt att ta sig fram obemärkt.

Om de däremot hade anlänt en dag senare
skulle Vätterns is helt ha varit borta.

Då hade beredskapen höjts och vakter satts ut
vid borgens murar för att spana efter faror
från sjön. Men som det var nu kom de i exakt
rätt ögonblick. Karl Sverkersson väntade sig
säkert inte att några fiender skulle kunna
ta sig fram till ön.

De tog ned seglet och rodde långsamt mot
borgen. När de kom fram till stranden var det
alldeles mörkt. De gömde skeppet bakom täta
snår i en vik. Sedan satte de sig att vänta.

Knut berättade för Arn att han tagit reda på
att Karl Sverkersson brukade ta en kort
promenerad längs stranden tidigt varje morgon,
just när solen var på väg upp.

– Jag hoppas att så sker även i morgon,
sade han. Nu försöker vi sova en stund.

När Arn steg upp var det fortfarande mörkt,
men man kunde ana att ljuset var på väg.

En stund senare stod han redo med sin pilbåge,
delvis dold bakom ett träd.
Också de andra männen hade gjort sig redo.

Det dröjde ett tag. Sedan öppnades den tunga
porten i borgens mur. Tre män kom ut och gick
mot stranden. Det var svårt att urskilja dem
i det svaga gryningsljuset. Men när de på bara
några stegs avstånd passerade den plats där Arn
stod gömd, kände han igen Karl Sverkersson.
De andra två männen måste vara hans livvakter.

Kung Karl Sverkersson gick ända ner till
Vätterns strand. Där böjde han sig ner,
kupade sin hand till en skål och drack av vattnet.
Därefter föll han på knä för att be.
De båda soldaterna gjorde samma sak
på varsin sida om kungen. Just i det ögonblicket
smög Knut Eriksson sig fram.

Han högg genast huvudet av Karl Sverkersson.
Därefter halshögg han snabbt den ena soldaten.
Men den andra livvakten fick leva.
Knut höll sitt svärd mot hans hals.
När de var redo att ge sig iväg med skeppet
släppte han fången fri.

– Jag skonar dit liv för att du ska berätta
för andra vem som dräpte Karl Sverkersson.
Jag är nu din kung, mitt namn är Knut Eriksson.

Med kraftfulla årtag rodde de ut på sjön.
När Karl Sverkerssons soldater kom springande
ner till stranden med pilbågar och armborst
var skeppet redan långt från ön
och utom skotthåll.

I VÄNTAN PÅ BRÖLLOPET

Våren var på väg att övergå i sommar när Arn åter red mot Husaby för att träffa Cecilia. Samtidigt befann sig Cecilias far, Algot Pålsson, på Arnäs för att med Magnus och Eskil diskutera det kommande bröllopet mellan dottern Cecilia och Arn. Nu när Karl Sverkersson var död fanns det inget som hindrade att de gifte sig.

Det blev bestämt att det skulle bli förlovningsfest på Husaby, medan bröllopet skulle hållas senare på sommaren på Arnäs. Magnus ville att det unga paret väntade med att gifta sig tills Knut Eriksson var deras kung. Knut hade nyss blivit vald till kung vid svearnas landsting. Säkert skulle han snart också bli kung över Västra Götaland. När det hade skett var det lämpligt att arrangera bröllopet med kung Knut Eriksson som hedersgäst.

När Arn anlände till Husaby och steg av sin häst kom Cecilia springande mot honom. De kramades och kysste varandra trots att många människor såg dem.

Ingen försökte hindra dem. Nu när det var bestämt att Arn och Cecilia skulle gifta sig, fanns det inte längre någon anledning att vakta det unga paret och neka dem kärlekens nöjen.

Arn och Cecilia kunde rida tillsammans uppåt Kinnekulle utan att några soldater följde och bevakade dem. När de kom en bit upp bland träden och kullarna steg de av sina hästar och lade sig ner i gräset.

Där låg de länge och kysste och smekte varandra. Det var mycket sent när de återvände nerför kullarna mot Husaby.

De var båda uppfyllda av lycka och inbillade sig att denn skulle vara för evigt. Så blev det inte. Snart kom olyckan att drabba dem.

Katarina Algotsdotter satt på klostret Gudhem och förbannade sitt öde. Hon var inte alls glad åt att systemen Cecilia skulle gifta sig med Arn. Tidigare hade ju Algot Pålssons döttrar turats om att vistas bland nunnorna på Gudhem.

Men nu var det slut med klostret för Cecilias del. Hon skulle gifta sig och bli fru på Arnäs. Katarina fruktade att hon själv skulle tvingas tillbringa ännu mer tid bakom klostermurarna.

I samband med ett äktenskap brukade
brudens far alltid lämna en hemgift
– en gåva som de nygifta hade nytta av.
För att få Cecilia ingift i Folkungaätten
hade Algot Pålsson tvingats ge bort
en ovanligt värdefull hemgift. Han skulle
överlåta stora delar av sina marker till Arnäs.

Katarina trodde inte att hon själv skulle bli
bortgift efter detta. Det hade fadern nog inte
råd med. Kanske skulle hon bli kvar i klostret
resten av livet.

Cecilia tyckte synd om sin syster.
En dag red hon tillsammans med Arn
till Gudhem för att hälsa på och trösta Katarina.
Även om det inte syntes på henne än var Cecilia
redan gravid. Arn hade gjort henne med barn
trots att de ännu inte var gifta. Katarina
och Cecilia träffades i Gudhems klosterträdgård.
Cecilia försökte trösta sin syster
och lovade att tala förstånd med deras far.
Det fanns ju ingen anledning
att Katarina skulle vistas i klostret mot sin vilja.
Då var det bättre att hon fick komma hem.

Efter att ha talat en stund om Katarinas olycka
kunde Cecilia inte låta bli att prata om
sin egen lycka.

Efter giftermålet skulle hon och Arn först bo på Arnäs, men längre fram i tiden tänkte de bosätta sig på gården Forsvik vid Vättern. Hon fortsatte glatt att prata om allt det som Katarina betraktade som det fria och lyckliga livet utanför klostermurarna.

Medan Katarina lyssnade på Cecilias pladder smalnade hennes ögon av avund och hat. Plötsligt lade hon märke till att Cecilia verkade vara tjockare om midjan än vanligt.

– Jag tycker bestämt att du börjar bli lite rund om magen, sade Katarina. Kanske har du ätit ovanligt mycket god mat på sista tiden?

Cecilia rodnade och berättade blygt att hon var havande.

– Men det får du inte berätta för någon, sade hon snabbt.

En stund senare tog Cecilia farväl av sin syster, som nu såg ut att vara på riktigt gott humör. Det var hon också.

Att Cecilia var gravid var den bästa nyhet Katarina hade hört på länge. Denna vetskap skulle kanske bli hennes egen räddning.

Katarina hade aldrig berättat för Cecilia att hon en natt förra hösten hade samlag med Arn. Han besökte Husaby och blev berusad. När han låg och sov i gäststugan smög Katarina dit och förförde honom. Det var nog bara hon själv och Arn som visste om det. Möjligen anade också hennes far vad som hade skett.

Ett tag ångrade hon nästan sitt tilltag, men nu var hon glad att hon legat med Arn. Den händelsen skulle kunna förändra inte bara hennes egen utan också Arns och Cecilias framtid.

Katarina hade läst Bibeln noggrant från början till slut. I Gamla Testamentet påstods det att en av de svåraste synder en man kan begå var att ha samlag med två systrar. Det betraktades som ett lika allvarligt brott som att ha samlag med sin egen dotter. Nu hade Arn begått detta brott. Han hade legat med två systrar, först med Katarina och sedan med Cecilia. Det borde han straffas för.

Katarina skyndade sig att söka upp Moder Rikissa som var föreståndarinna för Gudhems kloster. Hon sade att hon genast måste bikta en gammal synd som hon tidigare hade hållit tyst om.

Katarina berättade för Moder Rikissa
att hon hade haft samlag med Arn Magnusson.
Det var nog i och för sig en svår synd,
men den hade nu blivit mycket värre.

– Arn har inte bara förfört mig
utan också min syster Cecilia som nu är havande,
sade Katarina.

Moder Rikissa började förstå varför Katarina
ville bekänna sina synder. Själv hade nunnan
alltid givit sitt stöd åt Karl Sverkersson.
Det var han som genom gåvor
gjort det möjligt att grunda Gudhems kloster.
Vem visste vad som skulle ske med klostret
om Knut Eriksson blev kung?

Moder Rikissa tyckte inte om Knut Eriksson.
Därför gillade hon inte heller hans nära vän
Arn Magnusson. Vad hon kunde förstå av
Katarinas bikt hade Arn begått
ett av de grövsta brotten mot Guds lag:
han hade legat med två systrar.
Det borde räcka för att få honom bannlyst.

Katarina tänkte på samma sätt.
Om Arn och kanske också Cecilia bannlystes,
så blev de uteslutna ur den kristna gemenskapen.
Ingen präst skulle kunna viga dem.

Det blev omöjligt
för Cecilia och Arn att gifta sig.

Efter Katarinas bikt satte Moder Rikissa sig ner
för att skriva två brev, det ena till ärkebiskop
Stéphan och det andra till biskop Bengt i Skara.
Hon upplyste dem om Arns brott och krävde
att Arn Magnusson och Cecilia Algotsson
omedelbart skulle bannlysas.

Katarina och Moder Rikissa fick snart
som de ville. Två veckor senare förklarade
biskop Bengt vid mässan i Skara domkyrka,
att Arn Magnusson och Cecilia Algotsdotter
var bannlysta. Inga präster eller andra
kyrkans män i Västra Götaland fick ha med
dem att göra. De fick inte träda in i kyrkorna.
Däremot kunde de söka syndernas förlåtelse
i klostren.

VÄGEN TILL JERUSALEM

För andra gången red Arn och Cecilia tillsammans mot Gudhems kloster.

Men den här gången var de betydligt dystrare till sinnes än sist. De hade blivit bannlysta.

Cecilia skulle träda in i klostret för att göra bot för sin synd. När Arn hade lämnat henne där skulle han själv bege sig till Varnhems kloster för att bikta sig och få sin dom av Fader Henri.

De red under tystnad. Cecilia kände att det var svårt att förlåta Arn.

Han hade förklarat att han varit så berusad av öl den gången Katarina kom till honom att han knappt visste vad som skedde.

Cecilia tyckte ändå att Arn borde ha sagt vad som hänt. I så fall kunde deras synd ha undvikits. De kunde åtminstone ha väntat med att ligga med varandra tills de var gifta.

Arn menade att det inte var så enkelt att avslöja för den människa som han älskade mest i världen att han legat med hennes syster. Dessutom kunde han fortfarande varken begripa eller acceptera att han begått en så svår synd den där försommardagen.

– Du och jag förenades i kärlek, sade Arn.
Det var den lyckligaste stunden i mitt liv.
Jag har svårt att tro att Gud vill straffa mig
för att jag älskar dig.

De där verserna i Bibeln som gjort att han nu
blivit bannlyst, hade han säkert läst flera gånger.
Men han hade aldrig brytt sig om dem
eller lagt dem på minnet.
Det stod så mycket idiotiskt
i Gamla Testamentet.

När Arn och Cecilia skildes åt
utanför Gudhems murar svor han inför Gud
att han så snart som möjligt skulle återvända
och hämta henne. Han visste inte
hur lång tid det kunde ta innan han fick
syndernas förlåtelse och bannlysningen
upphörde, så att de kunde gifta sig.
Kanske skulle det dröja ett eller till och med
två år. Det spelade ingen roll.

– Du måste vänta på mig, sade han.
Förr än du tror är jag tillbaka.
Glöm aldrig att jag älskar dig.

Cecilia vände sig om och sprang in i klostret.
När porten slog igen föll Arn på knä.
Han grät och bad om vartannat.

Nästa eftermiddag red Arn in genom porten i Varnhems kloster. Han tvättade sig, bytte kläder och infann sig sedan hos Fader Henri. Den gamle franske munken tittade på Arn. Det fanns både stränghet och kärlek i hans ögon. Han suckade tungt och gjorde sig beredd att lyssna till Arns bikt.

Efter att Arn hade bekänt sina synder skickade Fader Henri honom till en cell. Där skulle han sitta och fundera över de brott som han hade begått mot Guds lag. Sedan skulle Fader Henri kalla på honom igen.

Som Arn förstod det hade han under sin tid utanför klostermurarna begått tre svåra synder. Han hade för det första dödat två fulla bönder. För det andra hade han haft samlag med Katarina. Och för det tredje hade han också legat med Cecilia.

För de två första synderna hade han inte straffats alls, varken av Gud eller av världsliga domare. Men den tredje synden betraktades tydligen som ett ohyggligt brott. Han hade haft samlag med den kvinna han älskade och ville gifta sig med. För den sakens skull hade både han själv och Cecilia blivit bannlysta.

Det var inte lätt att förstå att det skulle vara en mycket värre synd att ligga med sin älskade än att dräpa två män.

Efter några timmar blev Arn åter kallad till Fader Henri. Till hans förvåning var också ärkebiskop Stéphan där. Arn föll genast på knä och kysste ärkebiskopens hand.

Stéphan betraktade honom kyligt och strängt.

– Du har begått svåra synder medan du har varit ute i världen, sade han.

Du har bland annat brutit mot Guds lag genom att ha samlag med två kvinnor som är systrar. Det är ett allvarligt brott.

Arn nickade utan att säga någonting.

– Egentligen borde vi döma dig till botgöring för resten av ditt liv, sade ärkebiskopen.

Men vi visar dig mildhet eftersom vi tror att Gud har speciella avsikter med dig.

Både du och Cecilia Algotsdotter ska göra bot i tjugo års tid. Din bot ska du göra

som tempelriddare i Guds Heliga Armé.

Må Gud leda dina steg och ditt svärd. Broder Guilbert kommer att förklara allt för dig.

Arn kände sig alldeles yr. Tjugo års botgöring!

Det var längre tid än han hade levat.
Han skulle vara en gammal man, 37 år,
när hans synder äntligen var förlåtna.
Arn tittade vädjande på Fader Henri.

– Du ska först till Rom och sedan vidare
till det Heliga Landet, sade Fader Henri.
Ända sedan Gud räddade ditt liv genom
ett mirakel har du varit på väg till Jerusalem.
Det har varit en lång och krokig väg
och än är du inte där. Men det kommer du
snart att vara. Gå nu i frid!

Arn sänkte ödmjukt sitt huvud.
Sedan vacklade han därifrån.

Broder Guilbert försökte få Arn att förstå
det som nu och för lång tid framåt gällde
och förväntades av honom.

Arn skulle först rida till Rom och infinna sig
i tempelriddarnas borg för att göra
ett inträdesprov. Bara en av tio sökande
brukade godkännas i detta prov, men Guilbert
var säker på att Arn skulle klara det med lätthet.

– Jag har träffat få om ens någon man med
dina förmågor att hantera vapen, sade Guilbert.
Jag har länge varit säker på att du är ämnad
till att bli tempelriddare i Guds Heliga Armé.

När Arn två dagar senare red ut
genom klostrets port
var hans ansikte både sorgset och beslutsamt.
Han hade sagt farväl till Fader Henri,
Broder Guilbert och de andra munkarna.
Förmodligen skulle han aldrig se dem igen.

Kanske skulle han heller aldrig mer få träffa
sin far och sin bror.

– Men Cecilia ska jag en dag möta igen
och åter hålla henne i mina armar,
mumlade Arn för sig själv.

Han red söderut genom landskapet.
Det var en lång väg kvar till Jerusalem.

